

**«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ»
ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ»
АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ**

Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің
2017 ж. 28 маусымдағы №404 бұйрығына
(2022 ж. 2 наурыздағы №241 өзгерістерімен) сәйкес жария
мүдделі ұйымдардың (қаржы ұйымдарынан басқа)
жариялауы үшін 2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталған
жылдық қаржылық есептілік нысандары

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

Мазмұны

	Беті
2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ӘЗІРЛЕУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ТУРАЛЫ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ	1
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫ БОЙЫНША ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ	2-7
Жылдық қаржылық есептілік нысандары:	
Бухгалтерлік баланс (№1-Б нысаны)	8-9
Пайда мен шығындар туралы есеп (№2-ПШЕ нысаны)	10-11
Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (тікелей әдіс) (№3-АҚҚ-Т нысаны)	12-14
Капиталдағы өзгерістер туралы есеп (№5-КӨ нысаны)	15-18
2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші жылдық қаржылық есептілік нысандарына түсіндірме жазба	19-58

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫН ӘЗІРЛЕУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ТУРАЛЫ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ

«Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – «Компания») басшылығы Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары бойынша кеңес (ХҚЕСК) шығарған ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына және Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 ж. 28 маусымдағы №404 бұйрығымен (2022 ж. 2 наурыздағы №241 өзгерістерімен) (бұдан әрі - №404 бұйрық) бекітілген жария мүдделі ұйымдардың (қаржылық ұйымдардан басқа) жариялауы үшін жылдық қаржылық есептілік нысандарына сәйкес 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның қаржылық жағдайын, сонымен бірге сол күні аяқталған жыл іші қызмет нәтижелерін, ақша қаражатының қозғалысын және жеке капиталдағы өзгерістерін шынайы көрсететін қаржылық есептілік нысандарын дайындауға жауапты.

Басшылық жылдық қаржылық есептілік нысандарын әзірлеу кезінде:

- есеп саясаты қағидаттарын дұрыс таңдауды және қолдануды қамтамасыз етуге;
- ақпаратты, соның ішінде есеп саясаты туралы мәліметтердің ақылға қонымды, шынайы, салыстырмалы және сондай ақпараттың түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда ұсынуға;
- ХҚЕС талаптарын орындау, сондай-ақ басқа да оқиғалар мен талаптар Компанияның қаржы жағдайына немесе қызметінің қаржылық нәтижелеріне әсер ететін ақпаратты пайдаланушылардың түсінуі үшін жеткілікті болмағанда, сонымен бірге басқа оқиғалар немесе жағдайлар Компания қызметінің қаржылық жағдайына және қаржылық нәтижелеріне әсер ететін кезде қосымша ақпаратты ашуға;
- №404 Бұйрықпен бекітілген жылдық қаржылық есептілік форматының сақталуына, сондай-ақ ХҚЕС сәйкес дайындалған қаржылық есептілікке сәйкестігіне; және
- жақын болашақта Компанияның өз қызметін жалғастыру қабілеттілігін бағалауға жауапты.

Басшылық сонымен қатар:

- Компанияның тиімді және сенімді ішкі бақылау жүйесін әзірлеуге, енгізуге және қолдауға;
- Компанияның мәмілелерін ашуға және түсіндіруге мүмкіндік беретін нысанда есеп жүргізуге, сондай-ақ кез келген күні Компанияның қаржылық жағдайы туралы жеткілікті дәл ақпаратты ұсынуға және жылдық қаржылық есептілік нысандарының №404 Бұйрықпен бекітілген жылдық қаржылық есептіліктің нысанына сәйкестігін және қаржылық есептің ХҚЕС сәйкес жүргізілуін қамтамасыз етуге;
- бухгалтерлік есептің Қазақстан Республикасы заңнамасына және ХҚЕС сәйкес жүргізілуін қамтамасыз етуге;
- Компания активтерінің сақталуын қамтамасыз ету үшін барлық ақылға қонымды шаралар қабылдауға; және
- қаржылық және басқа теріс пайдалануды анықтау және алдын алуға жауапты.

2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдық қаржылық есептілік нысандарын Компания басшылығы 2025 ж. 20 наурызда бекітті.

Компания басшылығы атынан:

И. Гомариязов
Экономика және қаржы жөніндегі
вице-президент
2025 ж. 20 наурыз
Ақтөу, Қазақстан Республикасы

Л. Карликанова
Бас бухгалтер - Бухгалтерлік есеп және есептілік
департаментінің директоры

ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫ БОЙЫНША ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ

«Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» АҚ акционеріне және Директорлар кеңесіне

Ескертпесі бар пікір

Біз 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бухгалтерлік баланстан, 2024 ж. іші пайда мен шығындар туралы, капиталдағы өзгерістер туралы және ақша қаражатының қозғалысы туралы есептерден, сонымен қатар жылдық қаржылық есептілік нысандарына түсіндірме жазбадан, соның ішінде есеп саясаты туралы елеулі ақпараттан мен өзге түсіндірме ақпараттан тұратын «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» АҚ (бұдан әрі - «Компания») жылдық қаржылық есептілік нысандарына аудит жүргіздік.

Біздің пікірімізше, есебіміздің «Ескертпесі бар пікір білдіру негіздері» бөлімінің 1-3 тармақтарында көрсетілген мәселелердің, және осы бөлімнің 3 және 4-тармақтарында баяндалған мәселелердің қаржылық есептілікке әсерін қоспағанда, қоса берілген 2024 ж. іші жылдық қаржылық есептілік нысандары барлық маңызды аспектілерде Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары бойынша кеңес (ХҚЕСК) шығарған ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына және Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 ж. 28 маусымдағы №404 бұйрығына (2022 ж. 2 наурыздағы №241 өзгерістерімен) (бұдан әрі – «№404 бұйрық») сәйкес дайындалған.

Ескертпесі бар пікір білдіру негіздері

- 1) Жылдық қаржылық есептілік нысандарына 3-ескертуде көрсетілгендей, негізгі құралдар жинақталған тозуды және құнсызданудан болған шығындарды шегергендегі бастапқы құны бойынша есепке алынады. 2014 ж. 1 қаңтарға дейін Компания негізгі құралдарды қайта бағаланған құны бойынша есепке алған. Есеп саясатының өзгеруіне және бастапқы құны бойынша есепке алуға өтуіне байланысты 2014 ж. 1 қаңтардан бастап Компания негізгі құралдардың құнын ретроспективті қайта есептеген. Алайда, 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жылдық қаржылық есептілік нысандарында көрсетілген 2005 ж. қайта бағалау 383,128 мың теңге сомасында (2023 ж. 31 желтоқсан: 406,159 мың теңге) осы қайта есептеуге енгізілмеген. Осылайша, 2024 және 2023 жж. 31 желтоқсанға кейбір негізгі құралдар 2005 ж. қайта бағалауды есепке алып, қайта бағаланған құны бойынша көрсетілген және бөлінбеген пайда/(өтелмеген шығын) қайта бағалау қорын қамтиды. Жазбалардың сипатына қарай біз, 2024 және 2023 жж. 31 желтоқсанына бухгалтерлік есепте көрсетілген негізгі құралдарды, кейінге қалдырылған салық міндеттемелерін және бөлінбеген пайданың/(өтелмеген шығынның), сондай-ақ 2024 және 2023 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы тозу және табыс салығы бойынша шығыстардың түзету сомасын және жылдық қаржылық есептілік нысандарына тиісті ескертулерді анықтай алмадық.

«Делойт» атауы «Делойт Туш Томачу Лимитед» (бұдан әрі — «ДТТЛ») құрамына кіретін және бірлесіп «Делойт» ұйымы» деп аталатын заңды тұлғалардың (олардың үлестес тұлғаларын қоса алғанда) біреуіне не кез келген санына жатады. «Делойт» халықаралық желісі «деп аталатын «ДТТЛ» компаниясы, «ДТТЛ» — ға қатысушы барлық фирмалар және олардың үлестес тұлғаларының әрқайсысы бір-бірінің атынан үшінші тұлғаларға қатысты міндеттемелер қабылдауға құқығы жоқ дербес және тәуелсіз заңды тұлғалар болып табылады. «ДТТЛ» компаниясы, сондай — ақ «ДТТЛ» әрбір қатысушы-фирмасы және әрбір үлестес тұлға бір-бірінің іс-әрекеттері мен олқылықтарына қатысты емес, тек өз іс-әрекеттері мен олқылықтарына қатысты жауапты болады. «ДТТЛ» компаниясы клиенттерге тікелей қызмет көрсетпейді. Толығырақ ақпаратты сайттан білуге болады www.deloitte.com/about.

- 2) Жылдық қаржылық есептілік нысандарына 8-ескертуде көрсетілгендей, Компанияның «Ақтау теңіз солтүстік терминалы» ЖШС-ге инвестициялары 10% үлесінде 2024 және 2023 жж. 31 желтоқсанында ұзақ мерзімді өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құнмен бағаланған қаржылық активтерінің құрамында 2,018,587 мың теңге және өзге де жиынтық табыс арқылы әділ құн бойынша есепке алынуға тиіс. Компания «Ақтау солтүстік теңіз терминалы» ЖШС-не инвестициялардың әділ құнын 2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бағаламады, бұл ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» талаптарына сәйкес келмейді. Біз бұл сәйкессіздіктің 2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы инвестицияның баланстық құнына және бөлінбеген пайда/(өтелмеген шығын) мөлшеріне, сондай-ақ 2024 және 2023 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы өзге де жиынтық табысқа және қаржылық есептілік нысандарына тиісті ескертулерге әсерін анықтай алмадық.
- 3) 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның негізгі құралдарының баланстық құны 26,775,280 мың теңгені (2023 ж. 31 желтоқсан: 24,643,065 мың теңге) құрады. 4-ескертуде көрсетілгендей, құнсыздану белгілеріне байланысты Компания негізгі құралдардың құнсыздануына пайдалану құны бойынша сынақ жүргізді, нәтижесінде құнсыздану анықталмады. Біздің ойымызша, пайдалану құнын бағалау келесі себептерге байланысты ХҚЕС (IAS) 36 «Активтердің құнсыздануы» талаптарынан бірқатар ауытқуларды қамтиды:
- а) Экономикалық пайда деңгейін сақтау үшін қажетті ақша қаражатының жылыстауы, яғни активтерді ұстауға және ауыстыруға жұмсалатын шығындар болжамды кезеңде пайдаланудағы құн есебінде бағаланбайды, себебі Компания түбін тереңдету жұмыстарын жүргізуге арналған шығыстарды қоспады;
 - б) Дисконттау мөлшерлемесін есептеу кезінде пайдаланылатын болжам, атап айтқанда, қарыз капиталының құны қате анықталған, бұл пайдалану құнын есептеу кезінде пайдаланылған дисконттау мөлшерлемесін кемітіп көрсетуге әкелді;
 - в) Ағымдағы кіріс өсімінің жорамалының негізіндегі болжамдар өткен нақты нәтижелерге және Компания арқылы өтетін тасымалдау көлеміне әсер ететін ағымдағы жағдайға сәйкес келмейді, бұл болжамды кезеңдегі ақша ағындарын асыра бағалауға әкелді; және
 - г) Соңғы бюджеттерде/жорамалдарда қамтылған кезеңнен тыс ақша ағыны болжамдарын экстраполяциялау үшін пайдаланылатын ақша ағыны қате есептелген және нәтижесінде асырып көрсетілген.

Құнсыздану сынағының негізгі болжамдарға сезімталдығына байланысты біз ауытқулардың негізгі құралдарды пайдалану құнының бағалауына, сондай-ақ 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша негізгі құралдардың баланстық құнына, кейінге қалдырылған салық міндеттемелеріне және өтелмеген шығындарға, 2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші пайда мен шығындар құрамында көрсетілген пайдаға және қаржылық есептілік нысандарына тиісті ескертулерге жиынтық әсерін жеткілікті дәлдікпен анықтай алмадық.

Сондай-ақ, 2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, негізгі құралдардың құнсыздануына тест ХҚЕС (IAS) 36 талаптарынан бірқатар ауытқуларды қамтыды, мұнда құнсыздану сынағының негізгі жорамалдарға сезімталдығына байланысты, біз ауытқулардың 2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша негізгі құралдардың пайдаланудағы құнды бағалауға, сондай-ақ негізгі құралдардың, кейінге қалдырылған салық міндеттемелерінің және өтелмеген шығынның баланстық құнына, сонымен қатар қаржылық есептілікке ескертпелерге жиынтық әсерін жеткілікті дәлдікпен анықтай алмадық. Демек, біз 2023 ж. қаржылық есептілік нысандарына ескертпесі бар аудиторлық пікір білдірдік. Есептік кезең іші қаржылық есептілік нысандарына пікіріміз де осы мәселенің ағымдағы және лдыңғы есепті кезеңдердің салыстырмалылығына әсер етуіне байланысты өзгертілді.

- 4) Жылдық қаржылық есептілікке 6-ескертуде көрсетілгендей, Компанияның амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын «Арнайы қаржы компаниясы DSFK (ДСФК)» ЖШС-ның облигацияларына инвестициялары 2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есепте 598,989 мың теңге сомасында көрсетілді. 2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша күтілетін кредиттік шығындарды бағалау кезінде Компания 2023 ж. ішінде орын алған оқиғаларды, атап айтқанда, Компанияның осы инвестициялар бойынша үшінші тарап кепілдігінің талаптарын орындамауын ескермеді, бұл ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» талаптарына сәйкес келмейді. Біз ХҚЕС (IFRS) 9 талаптарын сақтамаудың инвестицияның баланстық құнына және 2023 ж. 31 желтоқсандағы бухгалтерлік баланста танылған өтелмеген шығын сомасына, сондай-ақ 2023 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші пайда мен шығындар туралы есепте танылған қаржы активтері бойынша құнсызданудан болған шығындар сомасы және қаржылық есептілік нысандарына тиісті ескертулерге әсерін анықтай алмадық. Есептік кезең іші қаржылық есептілік нысандарына пікіріміз де осы мәселенің ағымдағы және лдыңғы есепті кезеңдердің салыстырмалылығына әсер етуіне байланысты өзгертілді.

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына («ХАС») сәйкес жүргіздік. Аталған стандарттарға сәйкес біздің жауапкершілігіміз есебіміздің «Қаржылық есептілік нысандарының аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі» бөлімінде көрсетілген. Біз *Бухгалтерлерге арналған халықаралық әдеп стандарттары бойынша кеңестің (Халықаралық тәуелсіздік стандарттарын қоса алғанда) Кәсіби бухгалтерлердің әдеп кодексіне* («Кодекс») сәйкес және Қазақстан Республикасында қаржылық есептіліктің аудитіне қолданылатын әдеп талаптарына сәйкес Компанияға қатысты тәуелсізбіз. Сонымен қатар, біз осы талаптарға және Кодекске сәйкес өзге де әдеп міндеттемелерін орындадық. Біздің пікірімізше, біз алған аудиторлық дәлелдемелер ескертпесі бар пікірімізді білдіруге негіз болу үшін жеткілікті әрі тиісті болып табылады.

Маңызды жағдайлар - дайындау негізі

Біз жылдық қаржылық есептілік нысандарын дайындау негізі көрсетілген 3-ескертуде жазылған ақпаратқа назар аударамыз. Жылдық қаржылық есептілік нысандары Компанияның жылдық қаржылық есептілік нысандарын әзірлеуге қатысты №404 бұйрық талаптарын орындауы үшін дайындалған. Демек, осы жылдық қаржылық есептілік нысандары басқа мақсаттарға жарамсыз болуы мүмкін. Бұл біздің пікірімізде ескертпе жасауға әкелген жоқ.

Өзге ақпарат

Компания Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес 2024 ж. іші қаржылық есептіліктің жеке жиынтығын дайындады, біз оған қатысты Компания акционеріне және Директорлар кеңесіне 2025 ж. 4 наурызда ескертпесі бар жеке аудитор есебін шығардық.

Басшылықтың және корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалардың қаржылық есептілік нысандары үшін жауапкершілігі

Басшылық осы жылдық қаржылық есептілік нысандарын №404 бұйрыққа сәйкес дайындауға, сонымен қатар басшылықтың пікірінше алаяқтық немесе қателесуден болатын айтарлықтай бұрмалаушылықтары болмайтын қаржылық есептілік нысандарын дайындауға қажет болатын ішкі бақылау жүйесіне жауапты.

Қаржылық есептілік нысандарын дайындау барысында басшылық Компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін бағалауға, қызмет үздіксіздігіне байланысты деректерді тиісті жағдайларда ашып көрсетуге және қызмет үздіксіздігі жорамалы негізінде жылдық қаржылық есептілік нысандарын дайындауға жауапты, алайда басшылық Компанияны таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниеттенген жағдайларды, немесе оның тарату немесе қызметін тоқтатудан басқа қандай да бір нақты баламасы болмаған жағдайларды қоспағанда.

Корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалар Компанияның қаржылық есептілік нысандарын дайындауын бақылауға жауапты.

Қаржылық есептілік нысандарының аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз ықылассыз әрекеттер немесе қателесу салдарынан қаржылық есептілік нысандарында елеулі бұрмалаушылықтардың жоқтығына орынды сенімділік алу және біздің пікірімізді қосатын аудиторлық есеп шығару болып табылады. Орынды сенімділік - сенімділіктің ең жоғары дәрежесі болып табылады, бірақ ол ХАС сәйкес жүргізілген аудит барысында елеулі бұрмалаушылықтар бар болған жағдайда олардың әрдайым анықталуының кепілдігі болып табылмайды. Егер бұрмалаушылықтар пайдаланушылардың қаржылық есептілік нысандары негізінде қабылдайтын экономикалық шешімдеріне жекеше немесе бірлесіп әсер ете алса, елеулі бұрмалаушылықтар болып есептеледі.

ХАС сәйкес жүргізілетін аудит аясында біз кәсіби пайымдау қолданамыз және бүкіл аудит барысында кәсіби күмәншілдік сақтаймыз. Бұған қоса, біз келесілерді орындаймыз:

- ықылассыз әрекеттер немесе қателесу салдарынан қаржылық есептілік нысандарының елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірімізді білдіруге негіз болуы үшін жеткілікті және тиісті болып табылатын аудиторлық дәлелдерді аламыз. Ықылассыз әрекеттер салдарынан елеулі бұрмаланудың табылмау тәуекелі қателесу салдарынан болатын елеулі бұрмаланудың табылмау тәуекелінен жоғары, себебі ықылассыз әрекеттерге сөз байласу, жалғандық, әдейі қалдырып кету, ақпаратты бұрмалап ұсыну немесе ішкі бақылау жүйесін айналып өту арқылы әрекеттер жасау кіруі мүмкін;
- жағдайларға сәйкес аудиторлық рәсімдер әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесін зерделейміз, бірақ Компанияның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі жайында пікір білдіру мақсатында емес; қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және басшылық есептеген бағалау мәндерінің негізділігін және ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;
- қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және басшылық есептеген бағалау мәндерінің негізділігін және ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;
- басшылықтың қызмет үздіксіздігі жорамалын қолдануының заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдемелер негізінде – Компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыра алатынына елеулі күдік тудырта алатын оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты елеулі белгісіздіктің бар немесе жоқ екендігі жайлы тұжырым жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің бар екені туралы тұжырымға келсек, біз аудиторлық есебімізде қаржылық есептілік нысандарына тиісті ақпарат ашуға назар аудартуымыз керек, немесе ақпарат тиісті түрде ашылмаған болса, пікірімізде ескертпе жасаймыз. Біздің тұжырымдарымыз аудиторлық есебіміздің күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда, келешек оқиғалар немесе жағдайлар Компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінен айырылуына әкелуі мүмкін.

Біз корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалармен ақпараттық әрекеттесуді жүзеге асырып, оларды аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері жөнінде, сондай-ақ аудит барысында анықталған елеулі ескертулер, соның ішінде біз аудит барысында анықтайтын ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы хабардар етеміз.

Азамат Абатов
Аудиторлық тапсырманың серіктесі
Аудитор-орындаушы
Қазақстан Республикасының
Білікті аудитору
2020 ж. 21 тамыздағы
№ МФ-0001157 біліктілік куәлігі

Жангир Жилысбаев
«Делойт» ЖШС
Бас директоры

Қазақстан Республикасында
аудиторлық қызмет жасауға
2006 ж. 13 қыркүйекте
Қазақстан Республикасы
Қаржы министрлігімен берілген
№0000015 мемлекеттік лицензия,
түрі МФЮ-2

2025 ж. 20 наурыз
Қазақстан Республикасы, Алматы қ.

Бухгалтерлік баланс
2024 ж. есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне
Әкімшілік деректер нысаны www.minfin.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған
Әкімшілік деректер нысанының индексі: №1 - Б (баланс)

Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар
Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей
Ұйымның атауы: «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

Активтер	Жол коды	мың теңгеде	
		Есепті кезеңнің аяғында	Есепті кезеңнің басында
I. Қысқа мерзімді активтер:			
Ақша қаражаты және оның баламалары	010	3,585,810	2,532,976
Қысқа мерзімді амортизациялық құнмен бағаланған қаржылық активтер	011	-	-
Қысқа мерзімді өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құнмен бағаланған қаржылық активтер	012	-	-
Қысқа мерзімді пайда немесе шығын арқылы әділ құнмен бағаланған қаржылық активтер	013	-	-
Қысқа мерзімді туынды қаржылық құралдар	014	-	-
Өзге де қысқа мерзімді қаржылық активтер	015	198,639	204,132
Қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек	016	86,086	129,023
Жалдау бойынша қысқа мерзімді дебиторлық берешек	017	542	538
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша қысқа мерзімді активтер	018	-	-
Ағымдағы табыс салығы	019	156,932	44,114
Қорлар	020	270,211	371,923
Биологиялық активтер	021	-	-
Өзге де қысқа мерзімді активтер	022	61,824	74,111
Қысқа мерзімді активтердің жиыны (010-жолдан бастап 022-жолды қоса алғандағы сомасы)	100	4,362,044	3,358,815
Сатуға арналған активтер (немесе істен шыққан топтар)	101	-	-
II. Ұзақ мерзімді активтер			
Ұзақ мерзімді амортизациялық құнмен бағаланған қаржылық активтер	110	210,108	795,648
Ұзақ мерзімді өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құнмен бағаланған қаржылық активтер	111	2,018,587	2,018,587
Ұзақ мерзімді пайда немесе шығын арқылы әділ құнмен бағаланған қаржылық активтер	112	-	-
Ұзақ мерзімді туынды қаржылық құралдар	113	-	-
Бастапқы құны бойынша есепке алынатын инвестициялар	114	-	-
Үлестік қатысу әдісімен есепке алынатын инвестициялар	115	-	-
Өзге де ұзақ мерзімді қаржылық активтер	116	-	-
Ұзақ мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек	117	75	4,272
Жалдау бойынша ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	118	-	-
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша ұзақ мерзімді активтер	119	-	-
Инвестициялық мүлік	120	-	-
Негізгі құралдар	121	26,512,914	24,643,085
Пайдалану құқығы нысанындағы актив	122	-	-
Биологиялық активтер	123	-	-
Барлау және бағалау активтері	124	-	-
Материалдық емес активтер	125	77,078	114,043
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	126	-	-
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	127	1,961,395	1,658,158
Ұзақ мерзімді активтердің жиыны (110-жолдан бастап 127-жолды қоса алғандағы сомасы)	200	30,780,153	29,233,773
Баланс (100-жол +101-жол + 200-жол)		35,142,197	32,590,588

Бухгалтерлік баланс (жалғасы)
2024 ж. есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне Әкімшілік деректер нысаны www.minfin.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған
Әкімшілік деректер нысанының индексі: №1 - Б (баланс)
Кезеңділік: жылдық
Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар
Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей
Ұйымның атауы: «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

	Жол ноды	Есепті кезеңнің аяғында	Мың теңгеде Есепті кезеңнің басында
Міндеттеме және капитал			
III. Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Амортизациялық күнмен бағаланатын қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	210	278,948	591,898
Пайда немесе шығын арқылы әділ күнмен бағаланатын қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	211	-	-
Қысқа мерзімді туынды қаржылық құралдары	212	-	-
Өзге де қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	213	-	-
Қысқа мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек	214	1,005,138	543,505
Қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері	215	-	416,812
Табыс салығы бойынша ағымдағы салық міндеттемелері	216	-	-
Жұмыскерлерге сыйақылар	217	599,013	398,714
Жалдау бойынша қысқа мерзімді берешек	218	300	282
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер	219	528,870	453,186
Мемлекеттік субсидиялар	220	-	-
Төленетін дивидендтер	221	-	-
Өзге қысқа мерзімді міндеттемелер	222	125,160	96,825
Қысқа мерзімді міндеттемелердің жиыны (210-жолдан бастап 222-жолды қоса алғандағы сомасы)	300	2,537,429	2,501,222
Сатуға арналған істен шыққан толтардың міндеттемелері	301	-	-
IV. Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Амортизациялық күнмен бағаланатын ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	310	2,408,974	2,923,777
Пайда немесе шығын арқылы әділ күнмен бағаланатын ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	311	-	-
Ұзақ мерзімді туынды қаржылық құралдар	312	-	-
Өзге ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	313	-	-
Ұзақ мерзімді сауда және өзге кредиторлық берешек	314	-	-
Ұзақ мерзімді бағалау міндеттемелері	315	-	-
Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер	316	3,806,144	3,461,413
Жұмыскерлерге берілетін сыйақылар	317	701,578	609,821
Жалдау бойынша ұзақ мерзімді берешек	318	-	-
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелер	319	-	-
Мемлекеттік субсидиялар	320	-	-
Өзге ұзақ мерзімді міндеттемелер	321	-	-
Ұзақ мерзімді міндеттемелердің жиыны (310-жолдан бастап 321-жолды қоса алғандағы сомасы)	400	6,917,894	7,015,011
V. Капитал			
Жарғылық (акционерлік) капитал	410	25,479,890	25,479,890
Эмиссиялық кіріс	411	-	-
Сатып алынған меншікті үлестік құралдар	412	-	-
Өзге жиынтық кірістің құрауыштары	413	-	-
Бөлінбеген пайда/(өтелмеген шығын)	414	207,184	(2,405,535)
Өзге капитал	415	-	-
Меншік иелеріне тиесілі капиталдың жиыны (410-жолдан бастап 415-жолды қоса алғандағы сомасы)	420	25,687,074	23,074,355
Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі	421	-	-
Капиталдың барлығы (420-жол + 421-жол)	500	25,687,074	23,074,355
Баланс (300-жол + 301-жол + 400-жол + 500-жол)		35,142,197	32,590,588

Компания басшылығы атынан:

Экономика және қаржы жөніндегі вице-президенті
2024 ж. 30 наурыз
Ақтау, Қазақстан Республикасы

Л.Карликанова
Бас бухгалтер - Бухгалтерлік есеп және есептілік департаментінің директоры

Пайда мен шығындар туралы есеп
2024 ж. есепті кезеңі

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне Әкімшілік деректер нысаны www.minfip.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған
Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 2 – ПШЕ
Кезеңділік: жылдық
Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар
Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей
Ұйымның атауы: «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталатын жыл іші

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	мың теңгеде	
		Есепті кезеңге	Алдыңғы кезеңге
Тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатудан түсетін түсім	010	11,376,995	11,194,385
Сатылған тауарлар, жұмыстар мен қызметтердің өзіндік құны	011	(7,143,998)	(6,450,062)
Жалпы пайда (шығын) (010-жол – 011-жол)	012	4,232,997	4,744,323
Сату бойынша шығыстар	013	-	-
Әкімшілік шығыстар	014	(1,836,414)	(1,490,351)
Операциялық пайда (шығын) жиыны (+/- 012-жолдан 014-жолды қоса алғанда)	020	2,396,583	3,253,972
Қаржылық кірістер	021	799,643	583,254
Қаржылық шығыстар	022	(263,005)	(445,302)
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдастырылған ұйымдар мен бірлескен қызметтің пайдасындағы (шығынындағы) ұйымның үлесі	023	-	-
Өзге пайда	024	1,102,352	485,730
Өзге шығыстар	025	(300,566)	(546,437)
Салық салғанға дейінгі пайда (шығын) (+/- 020-жолдан бастап 025-жолды қоса алғанда)	100	3,735,007	3,331,217
Табыс салығы бойынша шығыстар (-) кірістер (+)	101	(451,353)	(265,919)
Салық салғаннан кейін жалғасатын қызметтен түсетін пайда (шығын) (100-жол +101-жол)	200	3,283,654	3,065,298
Салық салғаннан кейін тоқтатылған қызметтен түсетін пайда (шығын)	201	-	-
Төмендегілерге қатысты бір жылғы пайда (200-жол + 201-жол):	300	3,283,654	3,065,298
негізгі ұйымның меншік иелері		3,283,654	3,065,298
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		-	-

Пайда мен шығындар туралы есеп (жалғасы)
2024 ж. есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне Әкімшілік деректер нысаны www.minfin.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған
Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 2 – ПШЕ
Кезеңділік: жылдық
Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар
Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей
Ұйымның атауы: «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталатын жыл іші

мың теңгеде

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезеңге	Алдыңғы кезеңге
Өзге жиынтық кіріс, барлығы (420-жолдан бастап 440-жолды қоса алғанда сомасы), соның ішінде	400	29,065	(52,204)
өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құнмен бағаланған борыш қаржылық құралдарды қайта бағалау	410	-	-
үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдастырылған ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге жиынтық кірісіндегі (шығынындағы) үлесі	411	-	-
мерзімі кейінге қалдырылған табыс салығы мөлшерлемесінің өзгеру әсері	412	-	-
ақша ағындарын хеджирлеу	413	-	-
шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырма	414	-	-
шетелдік операцияларға таза инвестицияларды хеджирлеу	415	-	-
өзге жиынтық кірістің өзге құрауыштары	416	-	-
пайда (шығын) құрамында қайта жіктеу кезіндегі түзету	417	-	-
өзге жиынтық кіріс құрауыштарының салықтық әсері	418	-	-
Кейінгі кезеңдерде (табысқа салынатын салықты шегергендегі) кірістерге немесе шығыстарға қайта жіктелген өзге жиынтық кірістің жиыны (410-жолдан 418-жолды қоса алғанда сомасы)	420	-	-
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді қайта бағалау	431	-	-
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдастырылған ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге жиынтық кірісіндегі (шығынындағы) үлесі	432	-	-
Зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (шығын)	433	29,065	(52,204)
Өзге жиынтық кіріс құрауыштарының салықтық әсері	434	-	-
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құнмен бағаланған үлестік қаржылық құралдарды қайта бағалау	435	-	-
Кейінгі кезеңдерде (табысқа салынатын салықты шегергенде) кірістерге немесе шығыстарға қайта жіктеуге жатпайтын өзге де жиынтық кіріс жиыны (431-жолдан бастап 435-жолды қоса алғандағы сомасы)	440	29,065	(52,204)
Жалпы жиынтық кіріс (300-жол + 400-жол)	500	3,312,719	3,013,094
Төмендегілерге тиесілі жалпы жиынтық кіріс:			
негізгі ұйымның меншік иелері		3,312,719	3,013,094
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		-	-
Акцияға арналған пайда, соның ішінде:	600	-	-
Акцияға арналған базалық пайда:		-	-
жалғасатын қызметтен		-	-
тоқтатылған қызметтен		-	-
Акцияға арналған ажыратылған пайда:		-	-
жалғасатын қызметтен		-	-
тоқтатылған қызметтен		-	-

Л.Карликанова
Бас бухгалтер – Бухгалтерлік есеп және
есептілік департаментінің директоры

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (тікелей әдіс)
2024 ж. Есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне Әкімшілік деректер нысаны www.minfip.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған
 Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 3 – АҚҚ-Т
 Кезеңділік: жылдық
 Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар
 Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей
 Ұйымның атауы: «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталатын жыл іші

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезең үшін	мың теңгеде
			Алдыңғы кезең үшін
I. Операциялық қызметтен түсетін ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (011-жолдан 016-жолды қоса алғанда сомасы)	010	12,013,714	12,194,080
соның ішінде:			
тауарлар мен қызметтерді өткізу	011	4,838,908	5,784,948
өзге түсім	012	-	-
сатып алушылардан, тапсырыс берушілерден алынған аванстар	013	6,746,418	5,721,906
сақтандыру шарттары бойынша түсімдер	014	-	-
алынған сыйақылар	015	331,390	418,821
өзге түсімдер	016	96,998	268,405
2. Ақша қаражатының шығуы, барлығы (021-жолдан бастап 027-жолды қоса алғанда сомасы)	020	(8,536,994)	(7,775,340)
соның ішінде:			
тауарлар мен қызметтер үшін өнім берушілерге төлемдер	021	(2,058,813)	(1,425,100)
тауарлар мен қызметтерді берушілерге берілген аванстар	022	(122,771)	(91,850)
еңбекақы төлеу бойынша төлемдер	023	(3,768,769)	(3,444,737)
сыйақы төлемдері	024	(228,983)	(428,941)
сақтандыру шарттары бойынша төлемдер	025	-	-
табыс салығы және бюджетке төленетін басқа да төлемдер	026	(971,077)	(1,215,453)
өзге төлемдер	027	(1,386,581)	(1,169,259)
3. Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (010-жол - 020-жол)	030	3,476,720	4,418,740

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (тікелей әдіс) (жалғасы)
2024 ж. есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне Әкімшілік деректер нысаны www.mfp.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған
 Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 3 - АҚҚ-Т
 Кезеңділік: жылдық
 Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар
 Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей
 Ұйымның атауы: «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталатын жыл іші

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезең үшін	мың теңгеде
			Алдыңғы кезең үшін
II. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (041-жолдан 052-жолды қоса алғанда сомасы)	040	1,123,094	75,153
соның ішінде:			
негізгі құралдарды сату	041	137,171	-
материалдық емес активтерді өткізу	042	-	-
өзге ұзақ мерзімді активтерді өткізу	043	-	-
басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлестік құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі қатысу үлестерін өткізу	044	-	-
басқа ұйымдардың борыштық құралдарын өткізу	045	981,395	72,830
еншілес ұйымдарға бақылауды жоғалту кезінде өтеу	046	-	-
ақша салымдарын алып қою	047	4,528	2,323
өзге қаржы активтерін өткізу	048	-	-
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	049	-	-
алынған дивидендтер	050	-	-
алынған сыйақылар	051	-	-
өзге түсімдер	052	-	-
2. Ақша қаражатының шығуы, барлығы (061-жолдан 073-жолды қоса алғанда сомасы)	060	(2,290,247)	(1,839,367)
соның ішінде:			
негізгі құралдарды сатып алу	061	(1,817,243)	(1,839,367)
материалдық емес активтерді сатып алу	062	(4,663)	-
өзге ұзақ мерзімді активтерді сатып алу	063	(468,341)	-
басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлестік құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі қатысу үлестерін сатып алу	064	-	-
басқа ұйымдардың үлестік құралдарын сатып алу	065	-	-
еншілес ұйымдарға бақылауды сатып алу	066	-	-
ақша салымдарын орналастыру	067	-	-
сыйақы төлемдері	068	-	-
өзге қаржы активтерін сатып алу	069	-	-
қарыз беру	070	-	-
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	071	-	-
қауымдастырылған және еншілес ұйымдарға инвестициялар	072	-	-
өзге төлемдер	073	-	-
3. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (040-жол – 060-жол)	080	(1,167,153)	(1,764,214)

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (тікелей адіс) (жалғасы)
2024 ж. есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне Әкімшілік деректер нысаны www.minfin.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған
Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 3 - АҚҚ-Т
Кезеңділік: жылдық
Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар
Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей
Ұйымның атауы: «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталатын жыл іші

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	мың теңгеде	
		Есепті кезең үшін	Алдыңғы кезең үшін
III. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (091-жолдан 094-жолды қоса алғанда сомасы)	090	-	-
соның ішінде:			
акциялардың және басқа қаржы құралдарының эмиссиясы	091	-	-
қарыздар алу	092	-	-
алынған сыйақылар	093	-	-
өзге түсімдер	094	-	-
2. Ақша қаражатының шығуы, барлығы (101-жолдан 105-жолды қоса алғанда сомасы)	100	(1,541,947)	(3,498,363)
соның ішінде:			
қарыздарды өтеу	101	(813,368)	(2,756,684)
сыйақы төлеу	102	-	-
дивидендтерді төлеу	103	(700,000)	(741,679)
ұйымдардың акциялары бойынша меншік иелеріне төлемдер	104	-	-
өзге төлемдер	105	(28,579)	-
3. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының таза сомасы (090-жол – 100-жол)	110	(1,541,947)	(3,498,363)
4. Валюта айырбастау бағамының теңгеге әсері	120	285,261	(61,085)
5. Ақша қаражаты мен оның баламаларының баланстық құнындағы өзгерістер әсері	130	(47)	50
6. Ақша қаражатының артуы +/- азаюы (030-жол +/- 080-жол +/- 110-жол +/- 120-жол +/- 130-жол)	140	1,052,834	(904,872)
7. Есепті кезеңнің басына ақша қаражаты мен оның баламалары	150	2,532,976	3,437,848
8. Есепті кезеңнің аяғындағы ақша қаражаты мен оның баламалары	160	3,585,810	2,532,976

Қолтаңба баяндылығы атынан:

2025 ж. 20 наурыз
Ақтау қ. Қазақстан Республикасы

Л.Карликанова
Бас бухгалтер - Бухгалтерлік есеп және
есептілік департаменті департаментінің

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп
2024 ж. есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне Әкімшілік деректер нысаны www.minfin.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған

Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 5-КӨ

Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталатын жыл іші

мың теңгеде

Құрауыштардың атауы	Жыл коды	Меншік иелеріне тиесілі капитал						Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі	Капитал жиыны
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншік үлестік құралдар	Өзге жиынтық кіріс құрауыштары	(Өтелмеген шығын)/ бөлінбеген пайда	Өзге капитал		
Алдыңғы жылдың 1 қаңтарына сальдо	010	25,479,890	-	-	-	(4,676,950)	-	20,802,940	
Есеп саясатындағы өзгеріс	011	-	-	-	-	-	-	-	
Қайта есептелген сальдо (010-жол +/- 011-жол)	100	25,479,890	-	-	-	(4,676,950)	-	20,802,940	
Жалпы жиынтық кіріс, барлығы (210-жол + 220-жол):	200	-	-	-	-	3,013,094	-	3,013,094	
Бір жылдағы пайда (шығын)	210	-	-	-	-	3,065,298	-	3,065,298	
Өзге жиынтық кіріс, барлығы (221-ден 229 аралығындағы жолдар сомасы)	220	-	-	-	-	(52,204)	-	(52,204)	
соның ішінде:									
өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған борыштық қаржы құралдарын қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	221	-	-	-	-	-	-	-	
өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған үлестік қаржы құралдарын қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	222	-	-	-	-	-	-	-	
негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	223	-	-	-	-	-	-	-	
үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдастырылған ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге жиынтық кірісіндегі (шығынындағы) үлесі	224	-	-	-	-	-	-	-	
зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (шығын)	225	-	-	-	-	(52,204)	-	(52,204)	
мерзімі кейінге қалдырылған салыққа арналған табыс салығының мөлшерлемесіндегі өзгеріс әсері	226	-	-	-	-	-	-	-	
ақша ағындарын хеджирлеу (салық тиімділігін шегергенде)	227	-	-	-	-	-	-	-	
шетел операцияларына таза инвестицияларды хеджирлеу	228	-	-	-	-	-	-	-	
шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырма	229	-	-	-	-	-	-	-	

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп (жалғасы)
2024 ж. есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне Әкімшілік деректер нысаны www.minfin.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған

Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 5-КӨ

Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталатын жыл іші

мың теңгеде

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Меншік иелеріне тиесілі капитал						Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі	Капитал жаны
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншік үлестік құралдар	Өзге жиынтық кіріс құрауыштары	{Өтелмеген шығын)/ бөлінбеген пайда	Өзге капитал		
Меншік иелерімен операциялар, барлығы (310-нан 318 аралығындағы жолдар сомасы)	300	-	-	-	-	(741,679)	-	-	(741,679)
соның ішінде:									
Жұмыскерлерге акциялармен сыйақы беру,	310	-	-	-	-	-	-	-	-
соның ішінде:									
жұмыскерлердің көрсететін қызметтерінің құны		-	-	-	-	-	-	-	-
жұмыскерлерге акциялармен сыйақы беру схемасы бойынша акциялар шығару		-	-	-	-	-	-	-	-
жұмыскерлерге акциялармен сыйақы беру схемасына қатысты салықтық пайда		-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің жарналары	311	-	-	-	-	-	-	-	-
Өз үлестік құралдарын (акцияларын) шығару	312	-	-	-	-	-	-	-	-
Бизнесі біріктіруге байланысты үлестік құралдарды шығару	313	-	-	-	-	-	-	-	-
Айырбасталатын құралдардың үлестік құрауышы (салық тиімділігін шегергенде)	314	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивидендтерді төлеу	315	-	-	-	-	(741,679)	-	-	(741,679)
Меншік иелерінің пайдасына өзге бөлулер	316	-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерімен өзге операциялар	317	-	-	-	-	-	-	-	-
Бақылауды жоғалтуға әкеп соқтырмайтын еншілес ұйымдардағы қатысу үлесіне өзгерістер	318	-	-	-	-	-	-	-	-
Өзге операциялар	319	-	-	-	-	-	-	-	-
Есепті жылдың 1 қаңтарына салық (100-жол + 200-жол + 300-жол+319-жол)	400	25,479,890	-	-	-	(2,405,535)	-	-	23,074,355

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп (жалғасы)
2024 ж. есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне Әкімшілік деректер нысаны www.minfin.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған

Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 5-КӨ

Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептен кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталатын жыл іші

мың теңгеде

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Меншік иелеріне тиесілі капитал					Өзге капитал	Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі	Капитал жиыны
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншік үлестік құралдар	Өзге жиынтық кіріс құрауыштары	(Өтелмеген шығын)/ бөлінбеген пайда			
Есепті жылдың 1 қаңтарына сальдо (100-жол + 200-жол + 300-жол+319-жол)	400	25,479,890	-	-	-	(2,405,535)	-	-	23,074,355
Есеп саясатындағы өзгерістер	401	-	-	-	-	-	-	-	-
Қайта есептелген сальдо (400-жол +/- 401-жол)	500	25,479,890	-	-	-	(2,405,535)	-	-	23,074,355
Жалпы жиынтық кіріс, барлығы (610-жол+620-жол):	600	-	-	-	-	3,312,719	-	-	3,312,719
Бір жылғы пайда (шығын)	610	-	-	-	-	3,283,654	-	-	3,283,654
Өзге жиынтық кіріс, барлығы (621-ден 629 аралығындағы жолдар сомасы)	620	-	-	-	-	29,065	-	-	29,065
соның ішінде:									
өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған борыштық қаржы құралдарын қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	621	-	-	-	-	-	-	-	-
өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған үлестік қаржы құралдарын қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	622	-	-	-	-	-	-	-	-
негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	623	-	-	-	-	-	-	-	-
үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдастырылған ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге жиынтық кірістері (шығындағы) үлесі	624	-	-	-	-	-	-	-	-
зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (шығын)	625	-	-	-	-	29,065	-	-	29,065
мерзімі кейінге қалдырылған табыс салығының мөлшерлемесіндегі өзгерістер тиімділігі	626	-	-	-	-	-	-	-	-
ақша ағындарын хеджирлеу (салық тиімділігін алып тастағанда)	627	-	-	-	-	-	-	-	-
шетел операцияларына таза инвестицияларды хеджирлеу	628	-	-	-	-	-	-	-	-
шетел ұйымдарына таза инвестициялар бойынша бағамдық айырма	629	-	-	-	-	-	-	-	-

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп (жалғасы)
2024 ж. есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне Әкімшілік деректер нысаны www.minfin.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған

Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 5-КӨ

Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталатын жыл іші

мың теңгеде

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Меншік иелеріне тиесілі капитал						Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі	Капитал жиыны
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншік үлестік құралдар	Өзге жиынтық кіріс құрауыштары	(Өтелмеген шығым)/ бөлінбеген пайда	Өзге капитал		
Меншік иелерімен операциялар, барлығы (710-нан бастап 718 аралығындағы жолдар сомасы)	700	-	-	-	-	(700,000)	-	-	(700,000)
соның ішінде:									
Жұмыскерлерге акциялармен сыйақы беру	710	-	-	-	-	-	-	-	-
соның ішінде:									
жұмыскерлердің көрсететін қызметтерінің құны		-	-	-	-	-	-	-	-
жұмыскерлерге акциялармен сыйақы беру схемасы бойынша акциялар шығару		-	-	-	-	-	-	-	-
жұмыскерлерге акциялармен сыйақы беру схемасына қатысты салықтық пайда		-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің жарналары	711	-	-	-	-	-	-	-	-
Өз үлестік құралдарын (акцияларын) шығару	712	-	-	-	-	-	-	-	-
Бизнесті біріктіруге байланысты үлестік құралдар шығару	713	-	-	-	-	-	-	-	-
Айырбасталатын құралдардың үлестік құрауышы (салық тиімділігін алып тастағанда)	714	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивидендтерді төлеу	715	-	-	-	-	(700,000)	-	-	(700,000)
Меншік иелерінің пайдасына өзге бөлүлер	716	-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерімен өзге операциялар	717	-	-	-	-	-	-	-	-
Бақылауды жоғалтуға әкеп соқтырмайтын еншілес ұйымдардағы қатысу үлесіне өзгерістер	718	-	-	-	-	-	-	-	-
Өзге операциялар	719	-	-	-	-	-	-	-	-
Есепті жылдың 31 желтоқсанына салыдо (500-жол + 600-жол + 700-жол+719-жол)	800	25,479,890	-	-	-	207,184	-	-	25,687,074

Компания басшылығы аттанды

И. Гончаров
Экономика және қаржы жөніндегі
вице-президент

2025 ж. 20 наурында
Ақтау қ. Қазақстан Республикасы

Л.Карликанова
Бас бухгалтер - Бухгалтерлік есеп және
есептілік департаментінің директоры

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «Компания») қызметінің негізгі түрлері әртүрлі жүктермен тиеу-түсіру жұмыстарын орындау және кейіннен порттан шығу арқылы жүк операцияларын жүргізу және/немесе басқа мақсаттарда кемелердің теңіз портына кіру кезінде (кеме кіруі) қызметтерді ұсыну болып табылады. Компания Каспий теңізінің жағалауында орналасқан Ақтау қ. мен Баутино кентіндегі екі теңіз портын пайдаланады.

Компания 1963 ж. мемлекеттік кәсіпорын болып құрылды. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 ж. 4 желтоқсандағы №1539 қаулысының негізінде кәсіпорын акционерлік қоғамға қайта құру арқылы ұйымдастырылды.

«Самрұқ-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Компанияның бірегей акционері (бұдан әрі - «Акционер») болып табылады.

2013 ж. Акционер Компанияның жай акциялар пакетін Компания қызметіне бақылауды жүзеге асыратын «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «ҚТЖ» ҰК» АҚ) сенімгерлік басқаруына берген.

2023 ж. мамырда Компания «Ақтау теңіз порты» арнайы экономикалық аймағының («АЭА») қатысушысы ретінде тіркелді.

2024 жылғы қарашада Компания «KTZ Express» АҚ және Shanghai (Hong Kong) Investment and Development Company Limited компаниясымен бірлесіп тиісінше 24.5%, 24.5% және 51% қатысу үлестерімен «Ақтау халықаралық контейнерлік хаб» ЖШС бірлескен кәсіпорнын құрды. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания осы кәсіпорынның жарғылық капиталына үлес қоспады. Салымды енгізгеннен кейін Компания кәсіпорындағы өзінің үлесін қауымдасқан компанияға инвестиция ретінде есепке алатын болады.

Компанияның 2024 және 2023 жж. 31 желтоқсан аяқталғанда жұмыскерлердің орташа саны тиісінше 512 және 507 адамды құрады.

Компания орналасқан мекен-жай: Қазақстан Республикасы, 130000, Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы, 7 өнеркәсіптік аймақ, 43 ғимарат.

Операциялық орта

Қазақстан Республикасы қоса дамушы елдердің нарығы мейлінше дамыған нарықтар тәуекелдерінен айырмашылығы бар экономикалық, саяси, әлеуметтік, сот және заңнамалық тәуекелдерге ұшырауы мүмкін. Қазақстанда бизнес жүргізуді реттейтін заңдар мен нормативтік актілер өзгертілуі мүмкін, олар өз бетінше түсіндірілуі мүмкін. Қазақстанның болашақтағы даму бағыты көбінесе мемлекеттің салық және несиелік-ақшалай саясатына, қабылданатын заңдар мен нормативтік актілерге, сонымен қатар елдегі саяси жағдайлардың өзгеруіне байланысты болады.

Қазақстан мұнай мен газды үлкен көлемде өндіріп, экспортқа шығаратынына байланысты, Қазақстанның экономикасы мұнай мен газдың әлемдік бағаларының өзгерістеріне ерекше сезімтал. Әлемдегі геосаяси жағдай жаһандық мұнай мен газ бағасына қысым көрсетуді

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

жалғастыруда. Экономиканың жағдайына сондай-ақ ірі инфрақұрылымдық жобалар және елдің әлеуметтік-экономикалық дамуына арналған әртүрлі бағдарламаларына мемлекеттік шығыстар да елеулі әсер етеді.

2022 ж. басында Ресей Федерациясы мен Украина арасындағы әскери-саяси шиеленіс ушыға түсті. Нәтижесінде бірқатар елдер Ресей мен Беларуське қарсы экономикалық санкциялар енгізді, соның ішінде жаңа инвестицияларға тыйым салу және ірі қаржы институттары мен бірқатар мемлекеттік кәсіпорындарды бұғаттау шаралары жүргізілді.

2024 ж. Brent маркалы мұнайдың орташа бағасы баррель үшін 81 АҚШ долларын құрады (2023 ж.: баррель үшін 83 АҚШ доллары). 2024 ж. қорытындысы бойынша алдын ала бағалауға сәйкес, Қазақстанның жалпы ішкі өнімінің («ЖІӨ») өсімі жылдық есептеуде 4.4% құрады (2023 ж.: өсім 5.1% құрады). 2024 ж. елдегі инфляция баяулап, жылдық есептеуде 8.6% құрады (2023 ж.: 9.8%).

2024 ж. ішінде Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі («ҚРҰБ») базалық мөлшерлемені +/- 1.0 т.т. дәлізбен жылдық 14.25%-дан 15.25%-ға дейін көтерді. ҚРҰБ ақша-кредит саясатын теңгенің еркін өзгермелі айырбас бағамы негізінде инфляцияны таргеттеу режимінде жүргізеді. Теңгенің АҚШ долларына қатысты ресми айырбас бағамы 2024 ж. 1 қаңтардағы бір АҚШ долларына 454.56 теңгеден 2024 ж. 31 желтоқсанда 523.54 теңгеге өзгерді. Геосаяси тәуекелдердің болашақта өзгеруіне және олардың Қазақстан экономикасына әсеріне қатысты белгісіздік әлі де бар.

Компания басшылығы ағымдағы экономикалық, саяси және геосаяси өзгерістерді бақылайды және жақын болашақта Компанияның тұрақтылығы мен бизнесін дамыту үшін қажет деп санайтын шараларды қабылдайды. Алайда, болған оқиғалардың салдары және олармен байланысты болашақ өзгерістер Компанияның қызметіне айтарлықтай әсер етуі мүмкін.

Бүгінгі күні ағымдағы өзгерістер Компанияның қызметі мен операцияларына елеулі теріс әсер тигізген жоқ және күтілмейді, өйткені жүк теміржол тасымалы, оның ішінде халықаралық (транзиттік) тасымал Қазақстанда да, басқа бірқатар елдерде де тоқтатылмаған.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның 2032 ж. дейінгі даму стратегиясына сәйкес 2024 ж. теміржолмен тасымалдау тиімділігін арттыру, транзиттік тасымалдарды, оның ішінде баламалы бағыттарды дамыту, жекешелендірудің мемлекеттік бағдарламасына сәйкес корпоративтік портфель құрылымын оңтайландыру, цифрландыру, тұтынушылардың қанағаттанушылығын арттыру, пойыздардың қауіпсіздігіне кепілдік беру, сондай-ақ ESG (экология, әлеуметтік саясат және корпоративтік басқару) қағидаттарын енгізу бойынша жұмыстар жалғастырылды.

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

2. ЖАҢА ЖӘНЕ ҚАЙТА ҚАРАЛҒАН СТАНДАРТТАРДЫ ҚАБЫЛДАУ

ХҚЕС жаңа стандарттары және ағымдағы жылға қатысты күшіне енген түзетулер

Ағымдағы жылы Компания Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі кеңес («ХҚЕС») шығарған ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына бірқатар түзетулерді қабылдады, олар 2024 ж. 1 қаңтарда немесе одан кейінгі есепті кезеңде қолдануға міндетті болып табылады. Олардың қабылдануы осы қаржылық есептілік нысандарындағы ақпаратқа немесе сомаларға елеулі әсер еткен жоқ.

- ХҚЕС (IAS) 1 - Міндеттемелерді қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді ретінде жіктеу;
- ХҚЕС (IFRS) 16 – Сатушы-жалға алушының сату және кері жалға беру операцияларын кейінгі бағалау бойынша түсіндірмелер;
- ХҚЕС (IAS) 1 түзетулер – Ковенанттары бар қарыздық міндеттемелердің жіктелуі;
- ХҚЕС (IAS) 7 және ХҚЕС (IFRS) 7 түзетулері – Жеткізушілерді қаржыландыру келісімдері туралы ақпаратты ашу;

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енген жаңа және қайта қаралған ХҚЕС

Осы қаржылық есептілік нысандары бекітілген күні Компания шығарылған, бірақ әлі күшіне енген келесі жаңа және қайта қаралған ХҚЕС қолданбады:

Стандарттың және түсіндірменің атауы	Көрсетілген күні басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолданылады
ХҚЕС (IFRS) 10 және ХҚЕС (IAS) 28 түзетулер – Инвестор мен оның қауымдасқан немесе бірлескен кәсіпорын арасындағы активтерді сату немесе беру	ХҚЕС әлі күшіне енетін күнін анықтаған жоқ, бірақ мерзімінен бұрын қабылдауға рұқсат етілген
ХҚЕС (IAS) 21 – Валюта айырбастау мүмкіндігінің болмауы	2025 ж. 1 қаңтар
ХҚЕС (IFRS) 7 және ХҚЕС (IFRS) 9 – Қаржы құралдарын жіктеу және бағалау	2026 ж. 1 қаңтар
ХҚЕС (IFRS) 18 «Қаржылық есептілікті ұсыну және ашу»	2027 ж. 1 қаңтар
ХҚЕС (IFRS) 19 «Жария есеп бермеген еншілес ұйымдар: Ақпаратты ашу»	2027 ж. 1 қаңтар

ХҚЕС (IFRS) 18 басқа, Компания басшылығы жоғарыда аталған стандарттар мен түзетулерді болашақта қолдану Компанияның қаржылық есептілік нысандарына айтарлықтай әсер етеді деп күтпейді. Компания басшылығы ХҚЕС (IFRS) 18 стандартының қаржылық есептілік нысандарына әсерін бағалауда.

3. ЕСЕП САЯСАТЫ

Сәйкестік туралы мәлімдеме

Компанияның осы қаржылық есептілік нысандары Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі кеңес шығарған ХҚЕС бухгалтерлік стандарттарына (бұдан әрі мәтін бойынша - «ХҚЕС») сәйкес дайындалған қаржылық есептілік негізінде Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 ж. 28 маусымдағы №404 бұйрығымен (2022 ж. 2 наурыздағы №241 өзгерістерімен) (бұдан әрі – «404 бұйрық») бекітілген жария мүдделі ұйымдардың (қаржы ұйымдарынан басқа) жариялау үшін жылдық қаржылық есептілік нысандарының форматына сәйкес дайындалған.

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Құнын анықтауға арналған негіз

Қаржылық есептілік нысандарын әділ құнымен көрсетілген жеке активтер мен міндеттемелерді қоспағанда, бастапқы құны бойынша бағалау принциптеріне сәйкес дайындалды.

Функционалдық валюта және ұсыну валютасы

Осы жылдық қаржылық есептілік нысандары теңгемен берілген. Осы қаржылық есептілік нысандарындағы барлық мәндер арнайы баяндалған жағдайларды қоспағанда мыңға дейін дөңгелектенген. Теңге Компанияның осы жылдық қаржылық есептілік нысандарының функционалдық валютасы және ұсыну валютасы болып табылады.

Теңге Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде толық конвертацияланатын валюта болып табылмайды. Компанияның функционалдық валютасынан басқа валюталарда жүргізілетін операциялар (шетелдік валюталарда) Қазақстан қор биржасында (бұдан әрі-ҚҚБ) белгіленген операцияларды жүргізудің нарықтық бағамы бойынша есепке алынады. ҚҚБ сатылым жүргізілмеген шетелдік валюталар бойынша валюталарды ауыстыру бағамы Reuters ақпарат агенттігінің арналары бойынша алынған баға белгіленіміне сәйкес АҚШ долларына кросс-бағамды пайдалану арқылы Қазақстан Республикасының Ұлттық банкімен есептеледі.

Операциялар шетел валютасындағы алғашқыда операция күні қолданылатын бағам бойынша функционалдық валютада есептеледі. Шетелдік валютада көрсетілген монетарлық активтер мен міндеттемелер есеп беру функционалдық валютаның ресми нарықтық бағамы бойынша қайта есептеледі. Барлық бағамдық айырмашылықтар жиынтық кірістер мен шығыстар және басқа жиынтық табыс туралы есепке енгізіледі.

Қызметтің үздіксіздігі қағидаты

Компанияның осы жылдық қаржылық есептілігінің нысандары қызметтің үздіксіз болуы негізінде әзірленген. Бұл болжамды болашақта қалыпты шаруашылық қызметі барысында активтерді сату және міндеттермелерді өтеуді білдіреді. Компания операциялық қызметте түсетін ақша қаражаттан бөлек сыртқы несиелер арқылы ірі инвестициялық жобаларды қаржыландырды. Қызметтің үздіксіз болуын бағалау кезінде басшылық Компанияның қаржылық жағдайын, болашақта күтілетін қаржылық нәтижелерді, қарыздарды, қолжетімді несие қаражаттары мен инвестициялық сипаттағы міндеттемелерді, күтілетін тарифтер, валюта бағамын, сондай-ақ Компанияда кездесетін басқа да тәуекелдерді ескерді.

Бұдан басқа, «ҚТЖ» ҰК» АҚ жақын болашақта Компанияның қызметіне қаржылық және операциялық қолдау көрсету қызметін жалғастыру ниетін растады.

Тиісті талдау жүргізілгеннен кейін басшылық Компанияның операциялық қызметін жалғастыру және өз міндеттемелерін өтеу үшін жеткілікті ресурстары және осы қаржылық есептілік нысандарын дайындау кезінде үздіксіз қызмет принципін қолдану орынды деген қорытындыға келді.

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Негізгі құралдар

Негізгі құралдар бастапқы тану кезінде бастапқы құны бойынша бағаланады. Нәтижесінде, негізгі құралдар құнсызданудан жинақталған тозуы және жинақталған залалын алып тастау арқылы бастапқы құн бойынша бағаланады. Шаруашылық әдісімен құралған активтердің құнына материалдар, тікелей еңбек шығындары және өндірістік артық шығындардың тиісті үлесі кіреді.

Негізгі құралдарға негізінен пайдалы қызметтің келесі мерзімдері ішінде тікелей әдіспен амортизацияланатын негізгі құралдардың келесі топтар кіреді:

Ғимараттар мен құрылыстар	10 - 100 жыл
Машиналар мен жабдықтар	3 - 50 жыл
Көлік құралдары	5 - 25 жыл
Өзгелер	3 - 10 жыл

Негізгі құралдар нысандары ірі көлемді техникалық тексерудің мәні болған жағдайларда шығындар ХҚЕС (IAS) 16 белгілеген тану критерийлерін сақтаған кезде ауыстыру ретінде негізгі құралдардың теңгерімдік құны ретінде танылады.

Ірі қосалқы бөлшектер мен резервтік жабдықтар негізгі құрал ретінде жіктеледі және егер Компания бір кезеңнен артық кезең ішінде қолдануды жоспарлайтын болса, аяқталмаған құрылыс құрамында есепке алынады. Егер қосалқы бөлшектер мен сервистік жабдықтар тек қана негізгі құралдардың нысанын пайдалануға байланысты ғана қолданылатын осыған ұқсас жағдайларда олар аяқталмаған құрылыс құрамындағы негізгі құрал ретінде есепке алынады.

Негізгі құралдар нысандарының пайдалы қызмет ету мерзімі жаңғыртуларды жүргізбестен (мысалы, негізгі құралдар нысандарына тестілеу жүргізу) немесе негізгі құралдар нысандарының жұмысының бастапқы қабылданған нормативтік көрсеткіштерін өзгерту жүргізу кезінде жүргізілген қайта құру немесе жаңғырту нәтижесінде ұлғайтылуы мүмкін.

Құны өзгерген (ұлғайған) жағдайда амортизацияны есептеу нысанның кейінгі шығын шамасына ұлғайған қалдық құнына қарай жүргізіледі. Мұнда амортизация негізгі құралдар нысанының пайдалы қызметінің қалған (қайта қаралған) мерзіміне қарай есептеледі.

Негізгі құралдар нысанын тану оны пайдаланудан немесе шығарып тастаудан болашақта экономикалық пайда алу күтілмейтін жағдайда немесе оны алып тастаған соң тоқтатылады. Активті тануды тоқтату кезінде туындайтын кез келген пайда мен зиян (алып тастаудан таза түсім мен активтің қалдық құны арасындағы айырмашылық ретінде есептелген) активті тануды тоқтату басталған есептік кезеңдегі пайда мен шығынға қосылады.

Қаржы құралдары

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер Компанияда тиісті қаржылық құралдарға қатысты шарт бойынша шарттың бір тарабы болған кезде, Компанияның қаржылық жағдайы туралы есепте көрсетіледі.

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер бастапқыда әділ құны бойынша бағаланады. Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді (кіріс немесе шығыс

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

арқылы әділ құны бойынша көрсетілген қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерден басқа) сатып алуға немесе шығаруға тікелей байланысты транзакциялық шығындар тиісінше бастапқы тану кезінде қаржылық активтердің немесе қаржылық міндеттемелердің әділ құнын ұлғайтады немесе кемітеді. Кіріс немесе шығыс арқылы әділ құны бойынша көрсетілген қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді сатып алуға тікелей жататын транзакциялық шығындар тікелей пайдаға мен шығынға жатқызылады.

Қаржылық активтер

Қаржылық активтерді сатып алу-сатудың барлық тұрақты мәмілелері мәміле жасалған күні жағдай бойынша танылады және өзінің танылуын тоқтатады. Сатып алу-сатудың тұрақты мәмілелері – нормативтік актілермен немесе нарықтағы конвенциялармен белгіленген мерзімде активтер жеткізуді талап ететін қаржылық активтерді сатып алу-сату бойынша мәмілелер болып табылады.

Барлық танылған қаржылық активтер кейін қаржылық активтердің жіктелуіне қарай амортизациялық немесе әділ құны бойынша толық бағаланады.

Қаржылық активтердің жіктелуі

Компанияның қаржылық активтері, мысалы, сауда және басқа дебиторлық берешек, борыштық бағалы қағаздар (облигациялар) бойынша дебиторлық берешегі, ақша қаражаты мен оның баламалары, шектеулі ақша қаражаты және басқа да ағымдағы қаржы активтері келесі шарттар орындалған кезде тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, амортизацияланған құн бойынша бағаланады:

- қаржылық активтің мақсаты шартта қарастырылған ақша ағымын алу үшін қаржылық активтерді ұстау болып табылатын бизнес-модель шеңберінде ұсталады; және
- қаржылық активтің шарт талаптары негізгі қарыз сомасының өтелмеген бөлігіне пайыз және негізгі қарыз сомасының есебінен тек қана төлем болып табылатын ақша ағымдары көрсетілген күні алуды білдіреді.

Компанияның еншілес, бірлескен кәсіпорындар немесе қауымдасқан ұйымдар болып табылмайтын үлестік инвестициялары сияқты қаржылық активтері келесі шарттар орындалған кезде өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланады:

- қаржылық активтің мақсаты шартта қарастырылған ақша ағымын алу және қаржылық активтерді сату жолымен алу арқылы қол жеткізілетін бизнес-модель шеңберінде ұстап тұрады; және
- қаржылық активтің шарт талаптары негізгі қарыз сомасының өтелмеген бөлігіне пайыз және негізгі қарыз сомасының есебінен тек қана төлем болып табылатын ақша ағымдары көрсетілген күні алуды білдіреді.

Компанияда кіріс немесе шығыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтері жоқ.

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі

Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі қарыз құралының амортизациялық құнын есептеу және тиісті кезеңдегі пайыздық кірістерді бөлуді есептеу үшін қолданылады. Тиімді пайыздық мөлшерлеме («ТПМ») – ол ТПМ ажырамас бөлігі болып табылатын қарыз құралдары бойынша алынған немесе жасалған барлық төлемдерді, мәмілені рәсімдеу бойынша шығындар және басқа сыйақы немесе дисконттарды қоса) күтілетін болашақ ақша түсімдерін қарыз құралдарын өтеуге дейін күтілетін мерзімге немесе (егер қолданылатын болса) қарыз құралын есепке алуға қабылдау кезіндегі теңгерімдік құнына дейін аса қысқа мерзімге дисконттау мөлшерлемесі.

Қаржылық құралдардың құнсыздануы

Компания сауда дебиторлық берешектің бүкіл мерзіміне күтілетін несиелік шығындар қорын таниды. Осы қаржылық активтер бойынша күтілетін несиелік шығын есептік кезеңдегі жағдай бойынша шарттардың болжанатын дамуы және сонымен бірге ағымдағы жағдайын бағалау және қарыз алушыларға тән жалпы экономикалық шарттар мен факторларды қоса, несиелік шығынның туындау тәжірибесіне негізделген резервтер матрицасын, сондай-ақ ақылға қонымды ақшаның уақытша құны қоса бағаланады.

Өзге барлық қаржылық құралдарға қатысты Компания бастапқы тану кезеңінен бастап несиелік тәуекелде біршама ұлғаю орын алған кезде қаржы құралының бүкіл әрекет ету мерзімінде күтілетін несиелік шығындарды мойындайды. Алайда, егер қаржы құралы бойынша несиелік тәуекел бастапқы тану кезінен бастап мейлінше ұлғайтылмайтын болса, Компания 12 айлық күтілетін несиелік шығынға тең сомаға осы қаржы құралына қарай шығын резервін бағалайды.

Қаржы құралының әрекет ететін бүкіл мерзімде күтілетін несиелік шығынға қаржылық құралдың күтілетін әрекет ету мерзімі барысында барлық мүмкін болатын дефолт нәтижесінде туындайтын күтілетін несиелік шығынды білдіреді. Керісінше, 12 ай күтілетін несиелік шығын есептік күннен кейін он екі ай ішінде орын алатын қаржы құралдарының дефолты бойынша оқиғалар нәтижесінде күтілетін несиелік шығынның бір бөлігін білдіреді.

Ағымдағы есептік кезеңде осы қаржылық активтер үшін шығынға резерв бағалау кезінде бірақ қателесу немесе бағалау әдістерінде ешқандай өзгертулер болған емес.

Қаржылық активтерді мойындауды тоқтату

Компания қаржылық активтер мен тиісті тәуекелдер мен пайданы басқа тарапқа берген жағдайда немесе ол бойынша ақша ағымына шарттық құқықтарды тоқтатқан жағдайда ғана қаржылық активтерді мойындау тоқтатылады. Егер Компания активтерге ие болудан түскен пайда мен барлық негізгі тәуекелдерді бермесе және сақтамайтын болса, онда ол осы активте және соған байланысты мүмкін болатын жағдайларда есепке алуды жалғастырады. Егер Компания берілген қаржылық активтерді иеленуден түскен пайда мен барлық тәуекелдерді сақтайтын болса, ол осы қаржылық активті есепке алуды жалғастырады, ал қаржыны беру кезінде алынғандарын қамтамасыз етілген қарыз ретінде көрсететін болады.

Амортизациялық құн бойынша бағаланатын қаржылық активті тануды тоқтату кезінде активтердің теңгерімдік құны мен алынған немесе алуға жататын өтем сомасы арасындағы

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

айырмашылық пайда мен шығын құрамында танылады. Одан басқа, мойындауды тоқтату кезінде өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша жіктелген қарыз құралына инвестицияларды тануды тоқтату кезінде инвестицияларды қайта бағалау резервінде жинақталған кумулятивтік пайда мен шығын құрамында қайта жіктеледі. Керісінше, инвестицияларды өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағалау үшін бастапқы тану кезінде Компания белгілеген жинақталған пайда мен шығын, инвестицияларды қайта бағалау резервінде бұрын жинақталған пайда мен шығынға қайта жіктелмейді, бірақ бөлінбеген табысқа ауыстырылады.

Қаржылық міндеттемелер

Қарыздар, сауда және басқа несиелік берешектерді қоса, өзге қаржылық міндеттемелер транзакциялық шығындарды есептеп шығару арқылы әділ құны бойынша есепке алғанда көрсетіледі. Одан әрі, басқа қаржылық міндеттемелер тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдану арқылы амортизациялық құны бойынша бағаланады.

Тауарлық-материалдық қорлар

Қорлар бастапқы құны және таза өткізу құны сияқты екі өлшемнің төмендеуі бойынша есепке алынады. Бастапқы құнына әрбір затты орналасатын орнына дейін жеткізу және оны ағымдағы жағдайға дейін жеткізуге байланысты қалыпты жұмыс барысында келтірілген барлық шығындардан құралады. Таза өткізу құнына өткізудің есептік шығындары және аяқтау шығындарын есептеп шығару арқылы қалыпты жұмыс барысында қорларды өткізу бағасын бағалаудан тұрады. Қорларды өндіріске жіберу және шығару кезінде оларды бағалау орташа өлшемді құны бойынша жүргізіледі.

Ақша қаражаты мен оның баламалары

Ақша қаражаты негізгі депозит сомасын төмендететін айыппұл санкцияларының туындауы немесе алдын ала хабарламай кез келген уақытта Компания кері шақырып алуы мүмкін пайыздық депозиттер мен Компанияның банк шоттарындағы сомадан, кассадағы қолма-қол ақша қаражатты білдіреді. Ақша баламалары оларды сатып алу күнінен үш ай немесе одан кем өтеу мерзімімен және ақша қаражаттың белгілі сомасына ауыстырылуы мүмкін жоғары ликвидті қысқа мерзімді инвестициялар болып табылады.

Шартты міндеттемелер мен шартты активтер

Шартты міндеттемелер мен шартты активтер жылдық қаржылық есептелік нысандарында танылмайды. Осындай міндеттемелер туралы мәліметтер экономикалық пайда құрайтын ресурстардың кету мүмкіндігі аз жағдайлардан басқа қаржылық есептіліктегі ескертулерде ашылады.

Шартты активтер жылдық қаржылық есептелік нысандарында көрсетілмейді. Егер осы активтермен байланысты экономикалық пайда алу жеткілікті сенімді болса аталған активтер туралы мәліметтер ескертулерде ашылады.

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Жұмыскерлерге сыйақы

Төлем көлемі белгіленген зейнетақы жоспары

Ұжымдық шартқа сәйкес Компания еңбек қызметінің аяқталуына байланысты өз жұмыскерлеріне белгіленген сыйақы төлейді («Төлем көлемі белгіленген зейнетақы жоспары»).

Компания басқа жиынтық кіріс пен шығын құрамында анықталған кезде сыйақы төлеу міндеттемелерін қайта бағалаудан туындаған актуарлық кіріс пен шығынды таниды және сыйақы шығындары мен міндеттемелерді мойындайды.

Төлем мөлшері белгіленген Зейнетақы жоспарына сәйкес сыйақы міндеттемелері мен шығындар болжалды шартты бірлік әдісі көмегімен анықталады. Осы әдіс жұмыс жүргізілген әр жылы сыйақы алу құқығының әрбір қосымша бірлігіне арттыруды қарастырады және қорытынды міндеттемелерді жеке көрсету үшін әр бірлікті өлшейді. Сыйақы беру шығындары кіріс пен шығын және басқа жиынтық табыстар туралы есептерде төлемнің белгіленген мөлшері мен Зейнетақы жоспары бойынша сыйақы формуласына сәйкес жұмыскерлердің жұмыс өтілі ішінде қорытынды сыйақыларды бөлетіндей етіп көрсетіледі. Осы міндеттеме белгіленген төлем мөлшерімен Зейнетақы жоспары бойынша міндеттемелердің бағаланған жағдайлары және валютамен салыстырмалы валюталары мен жағдайлары, мемлекеттік облигациялар бойынша сыйақы мөлшерлемесіне сәйкес дисконт мөлшерлемесін қолдану арқылы ақшаның есептік болашақтағы қозғалысының ағымдағы құны бойынша өлшенеді.

Төлем көлемі белгіленген Зейнетақы жоспары бойынша төлемдер зейнетақы төлемдеріне құқық беретін қызметтерді жұмыскерлерге ұсыну шығындарына жатқызылады.

Төлем мөлшері белгіленген Зейнетақы жоспары бойынша шығындар санатына төмендегілер кіреді:

- қызмет құны (ағымдағы және өткен кезеңдердегі қызмет құны, сондай-ақ төлем мөлшері белгіленген Зейнетақы жоспары бойынша секвесторлар және өтемдер құнын қоса);
- таза пайыздық шығын; және
- қайта бағалау.

Компания қызмет құнын кіріс пен шығындағы өзіндік құн және әкімшілік шығындар ретінде көрсетеді. Секвестордан түскен пайда мен шығын өткен мерзімдердегі қызмет құны ретінде есептеледі. «Қайта бағалау» шығындар санатын Компания басқа жиынтық табыс құрамында көрсетеді.

Бағалау міндеттемелері

Бағалау міндеттемелері компанияның өткен оқиғалардан туындаған заңды немесе тәжірибеден туындайтын міндеттемелері болған кезде танылады, бұл міндеттемені өтеу компанияның ресурстарын жоюды талап етеді, сондай-ақ міндеттеменің мөлшерін сенімді бағалау жүргізілуі мүмкін.

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Резерв ретінде танылған сома міндеттемеге байланысты тәуекелдер мен белгісіздіктерді ескере отырып, есепті күні ағымдағы міндеттемені өтеу үшін қажетті төлемдердің нақты бағасын білдіреді. Егер алдағы шығыстар резервінің шамасы міндеттемелерді өтеу бойынша болжамды ақша ағындары негізінде есептелсе, онда алдағы шығыстар резерві осындай ақша ағындарының дисконтталған құны ретінде айқындалады (егер уақыт бойынша ақша құнының әсері елеулі болса).

Егер міндеттемелерді өтеу үшін қажетті төлемдерді үшінші тарап жартылай немесе толық өтейді деп күтілсе, тиісті дебиторлық берешек өтемақы алынатынына толық сенімділік және осы дебиторлық берешек сомасын сенімді бағалау мүмкіндігі болған жағдайда актив ретінде көрсетіледі.

Ауыртпалық салу шарттары

Пайдасыз шарттар бойынша қолданыстағы міндеттемелер алдағы шығыстар резервінің құрамында ескеріледі және сол қағидаттар бойынша бағаланады. Егер компания орындалуы сөзсіз шығындармен байланысты шарттық міндеттемелерді өзіне қабылдаған болса, яғни міндеттемелерді орындау бойынша шығыстардың сомасы ол бойынша алынатын экономикалық пайдадан асып кетсе, шарт тиімсіз болып саналады.

Капитал

Жарғылық (акционерлік) капитал

Жай акциялар капитал ретінде жіктеледі. Жарғылық (акционерлік) капиталдағы барлық ақша емес салымдарды берілетін күнгі жағдай бойынша тәуелсіз бағалаушы әділ құны бойынша бағалайды. Шығарылған акциялардың номиналдық құнынан алынған қаражат құны әділ ұлғаю қосымша төленген капитал ретінде танылады.

Дивидендтер

Дивидендтер міндеттеме ретінде танылып, егер олар есептік күнді қоса кезеңге дейін жарияланған болса ғана есептік күнгі капитал сомасынан есептеп шығарылады. Дивидендтер туралы ақпарат егер олар есептік күнге дейін ұсынылып, сондай-ақ есептік күннен кейін, бірақ қаржылық есептілікті шығаруға бекіту күніне дейін ұсынылатын немесе жарияланатын болса, қаржылық есепте ашып көрсетіледі.

Түсімді тану

Компания негізінен төмендегі қызметтерді ұсынудан түсімді таниды:

- жүк ауыстырып тиеу;
- жүк операцияларын жүргізу үшін теңіз портына кеме кіргізу;
- сүйреткіш және басқа жүзу құралдарды пайдалану;
- жүк сақтау;
- өзге порт қызметтері.

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Түсім сатып алушыларға уәде етілген қызметтерді беруді Компанияның болжамы бойынша көрсетілген қызметтерге айырбастауға құқығы бар өтеу сомасында көрсету үшін танылады. Түсім қосылған құн салығын («ҚҚС») шығарып тастау арқылы көрсетіледі.

Компания қызметтері алдын ала 100% төлеу жағдайында ұсынылады. Сатып алушылардан әлі көрсетілмеген қызметтер үшін алынған алдын ала төлем сомасы ақша қаражат түскен күні қызмет көрсету шарты бойынша алынған аванс ретінде сатып алушылармен шарт бойынша міндеттемелер құрамында көрсетіледі. Уәделескен қызметтерді сатып алушыларға көрсету және сатып алушының көрсетілген қызметтерге төлем төлеу кезеңі арасындағы қысқа уақыт аралығы нәтижесінде шартта қаржыландырудың маңызды бөліктерін қамтымайды.

Жүк ауыстырып тиеу қызметтерінен, теңіз портына кеме кіргізу қызметтерінен және қосымша ілеспе порт қызметтерінен түскен түсімдер қызмет көрсетілетін кезең ішінде аталған қызметтерді орындау міндеттемелерін Компания қанағаттандырған кезде танылады (жүк ауыстырып тиеу қызметтерін жүзеге асыру талаптарына сәйкес жүк тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізуге қарай жүргізіледі). Жоғарыда аталған қызметтерді көрсету уақыты әдетте бір тәуліктен аспайды. Кейбір жүк ауыстырып тиеу шарттарына тұтынылған қызмет көлеміне қарай Компанияның тұрақты клиенттерін кепілденген жүк ауыстырып тиеу көлемін қамтамасыз ету бойынша ынталандыру және жаңа клиенттер тарту мақсатында көрсетілген қызмет көлеміне қарай тарифті төмендету коэффициенті қолданылады, бірақ бұл сирек қолданылады және Компания үшін маңызды емес. Өзге порт қызметтері негізінен экспедициялауды, құжаттар рәсімдеуді және өзге де қызметтерді қамтиды.

Компания нәтижелер әдісі бойынша жүк сақтаудан және сүйреткіш және өзге де жүзу құралын пайдаланудан түскен түсімдерді таниды. Нәтижелер әдісі тонна-тәуліктік сақтау санына және соған сәйкес мото-сағатқа есептеледі.

Шығындарды мойындау

Шығыстар пайда болуына қарай мойындалып, есептеу әдісі бойынша олар жатқызылатын кезеңде жиынтық табыс туралы есепте көрсетіледі.

Табыс салығы

Бір жылғы табыс салығы ағымдағы және кейінге қалдырылған салықты қамтиды. Табыс салығы басқа жиынтық табыс немесе капиталда көрсетілетін баптарға жататын соманы қоспағанда, пайда мен шығында көрсетіледі, бұл жағдайларда ол тиісінше басқа жиынтық табыста немесе капиталда танылады. Салық бойынша ағымдағы шығын - бір жылғы салық салынатын табыс бойынша төленуі тиіс күтілетін салық және алдыңғы жылдарға қатысты төленуі тиіс салықтарға қатысты кез келген түзетулер.

Кейінге қалдырылған салық, салық салу мақсатында пайдаланылған сома мен қаржылық есептілік мақсатында активтер мен міндеттемелердің баланстық құны арасындағы уақыт айырмашылығы бойынша баланстық әдіспен есептеледі. Төмендегілер нәтижесінде туындайтын уақыт айырмашылықтары танылмайды:

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

- компаниялар бірлестігі бола алмайтын мәміледегі активтерді немесе міндеттемелерді бастапқы тану және мәміле кезінде не бухгалтерлік табысқа не салық салынатын пайдаға мен шығынға әсерін тигізбейді; және
- уақыт айырмашылығы жақын болашақта төмендетілмей және уақыт айырмашылығын азайту уақытына бөлуді бақылау мүмкін болса, бірлескен қызметтегі қатыс үлестерімен, сондай-ақ еншілес ұйымдар мен біріккен компаниялардың инвестицияларына байланысты салық салынатын уақыт айырмашылығына қатысты.

Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша міндеттемелер мен активтер есептік күні қолданысқа енгізілген немесе әрекет ететін салық мөлшерлемелеріне (және салық заңнамасында) негізделі отырып, актив алынған немесе міндеттеме төленген кезде қолдануға жататын салық мөлшерлемесі бойынша есептеледі.

Кейінге қалдырылған салық бойынша актив соның есебінен актив өткізілуі мүмкін салық салынатын табыс алу мүмкіндігі бар көлемде ғана танылады. Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша актив тиісті салық жеңілдіктерін өткізу мүмкіндігі болмайтын көлемде төмендетіледі. Болашақта есепке алынуы мүмкін салық есебінің сомасы мен болашақтағы салық салынатын табысты анықтау басшылық дайындаған орта мерзімді бизнес-жоспарға және оны болашаққа экстраполяциялау қорытындыларына негізделген. Бизнес-жоспар қазіргі жағдайда негізделген деп саналатын басшылықтың күтуіне негізделген.

Ағымдағы салық сомасы бір жылғы салық салынатын табыспен анықталады. Салық салынатын табыс басқа жылдардағы салық салынатын табыстағы кіріс пен шығын бөлігіне қосу, сондай-ақ салық салуға/есептеп шығаруға жататын пайда/(шығын) есебінен пайда мен шығын туралы есепте салық салынғанға дейінгі табыстан айырмашылығы бар. Табысқа ағымдағы салық сомасы есептік күні Қазақстан Республикасының заңнамасында бекітілген мөлшерлемелер бойынша есептеледі.

4. БАҒАЛАУҒА ҚАТЫСТЫ МАҢЫЗДЫ ПАЙЫМДАУЛАР МЕН БЕЛГІСІЗДІКТІҢ НЕГІЗГІ КӨЗДЕРІ

Компанияның есеп саясатының ережелерін қолдану барысында 3-ескертуде жазылғандай, басшылық есептілікте танылған сомаларға елеулі әсер ететін пайымдауларды (бағалауларға байланысты пайымдаулардан басқа) пайдаланады және басқа көздерден анық болып табылмайтын активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына қатысты бағалаулар мен жорамалдарды қалыптастырады. Бағалау және олардың негізіндегі жорамалдар өткен тәжірибеге және нақты жағдайларда орынды деп саналатын басқа факторларға сүйене отырып қалыптасады. Нақты нәтижелер бағалау деректерінен өзгеше болуы мүмкін.

Жол берілген және соның негізінде жасалған бағаларға оларды өзгерту қажеттілігіне қарай үнемі талдау жүргізіледі. Есептік бағадағы өзгертулер осы бағалар қайта қаралған есептік кезеңде және аталған өзгертулер болған барлық соңғы кезеңдерде танылады.

Бағалардағы өзекті белгісіздік көздері

Төменде келесі қаржылық жыл ішінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құнын біраз түзетуге әкелуі ықтимал есептік кезең соңындағы болашаққа қатысты негізгі рұқсаттар мен басқа да негізгі белгісіздік көздері келтірілген.

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Қаржылық активтердің құнсыздану сомасын есептеу

Күтілетін несиелікшығын резервтері дефолт тәуекелі және дефолт кезіндегі шығындарға қатысты болжамдарға негізделген. Компания осы болжамдарды пайдалану және қазіргі нарықтық жағдайдағы Компанияның өткен тарихына негізделген құнсыздану есебіне арналған кіріспе деректерді таңдау кезінде, сондай-ақ әрбір есептік кезең соңында болжалды бағалауға негізделген құнсыздануды есептеуге арналған кіріспе деректерді таңдауды қолданады. Күтілетін несиелік шығынды есептеу мақсатында контрагент дефолтының мүмкіндігі күтілетін болашақтағы макроэкономикалық көрсеткіштер ескеріліп түзетіледі.

Жұмыскерлерге сыйақы беру міндеттемелері

Компания зейнетке шыққан соң белгіленген және қызметтердің ағымдағы құнына байланысты белгіленген төлемдер бойынша міндеттемелердің ағымдағы құнын анықтау үшін бағалаудың актуарлық әдісін қолданады.

Актуарлық бағалау болашақта нақты нәтижелерден айырмашылығы болуы мүмкін әртүрлі рұқсаттарды пайдалануды білдіреді. Актуарлық бағалау әдісіне дисконттау мөлшерлемесі, болашақта жалақының өсуі, өлім-жітімнің артуы және болашақта зейнетақының өсуі туралы рұқсаттар кіреді. Белгіленген төлемдер мен зейнетақы бағдарламалары бойынша міндеттемелердің ұзақ мерзімді сипаты мен бағалау күрделілігіне қарай осыған ұқсас міндеттемелер осы рұқсаттардың өзгертулеріне өте сезімтал. Барлық рұқсаттар әрбір есептік күні қайта қаралады. Ең көп өзгеріске түсетін өлшемдер дисконттау мөлшерлемесі болып табылады. Қолданыстағы дисконттау мөлшерлемесін анықтау кезінде Компания басшылығы бағалау күнгі бағаланатын зейнетақы міндеттемелері және сол өтеу мерзімімен мемлекеттік облигациялардың теңдей табыстылығын анықтады.

Болашақта жалақыны көтерілуі және зейнетақы көлемінің өсуі күтілетін болашақтағы инфляция қарқынына негізделеді.

Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құнсыздануы

Компания әрбір есепті күнге материалдық және материалдық емес активтердің баланстық құнының құнсыздану индикаторларының болуын тексереді.

Активтің құнсыздану индикаторларының болуын анықтау көптеген факторларға негізделеді, мысалы: индустрияның күтілетін өсуінің өзгеруі, болжамды ақша ағындары, болашақта қаржыландырудың қол жетімділігінің өзгеруі; технологиялық ескіру, қызмет көрсетудің тоқтатылуы, ауыстырудың ағымдағы шығындары және шарттардың басқа өзгерістері.

Құнсыздану индикаторларының болуына байланысты Компания басшылығы негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құнсыздануына тест жүргізді 2024 ж. 31 желтоқсан пайдалану құнын бағалау арқылы.

Ақша ағындарын бағалау көптеген субъективті факторларды, соның ішінде операциялық және қаржылық факторларды, ең жақсы дәлелдерді қолдана отырып қамтиды.

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Компания 2025-2029 жж. арналған даму жоспары негізінде 5 жыл деңгейінде ақша ағындарын болжау кезеңін қолданды.

Сынақ кезінде пайдаланылған операциялық жорамалдар жүктерді ауыстырып тиеудің неғұрлым ықтимал көлемін, оның ішінде транзит пен экспорттың өсуі нәтижесінде, жоспарланған сұраныс көлемі мен транзиттік қатынастағы жүк тасымалының өсуінің тарихи динамикасы негізінде көрсетеді.

Пайдалану құндылығын бағалауда Компания басшылығы қолданған негізгі болжамдар келесідей берілген:

- Түсімдер өсуі 2025 ж. – 19%, 2026 ж. – 7%, 2027 ж. – 14%, 2028 ж. – 8%, 2029 ж. – 4%, негізінен, мұнайды ауыстырып тиеу, транзиттік контейнерлер, басқа жүктер, сондай-ақ кеме қатынасы бойынша көрсетілетін қызметтердің тиісті өсуі есебінен;
- 2029 ж. таза ақша ағыны кейінгі жылдардағы өсу қарқынын пайдалана отырып, активтердің пайдалы қызмет ету мерзімінің соңына дейін ақша қаражаттарының қозғалысын болжау кезінде негізге алынды. Бұл көрсеткіш тұрақты және 3.9% құрайды;
- Жалпы рентабельділік – 2025-2029 жж. – 34-42%;
- АҚШ долларының болжамды бағамы - 470 теңге; және
- Дисконттау мөлшерлемесі – 16.56%.

Пайдалану құнын есептеу негізінде Компания басшылығы негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құнсыздануын анықтаған жоқ. Бұл жағдайда пайдалану мәнін есептеу, атап айтқанда, келесі болжамдарға сезімтал:

- Дисконттау мөлшерлемесі (WACC);
- Кейінгі жылдардағы таза ақша ағындарының өсу қарқыны;
- Жүкті ауыстырып тиеу көлеміне; және
- Көрсетілетін қызметтердің рентабельділігі.

Компания басшылығы сезімталдыққа талдау жүргізіп, негізгі болжамдардың келесі негізді мүмкін өзгерістерімен және басқа параметрлердің өзгермеуімен құнсыздану болмайды деген қорытындыға келді:

- Дисконттау мөлшерлемесі (WACC) – дисконттау мөлшерлемесін 16.56% - дан 18.82% - ге дейін, +2.26%-ға арттыру;
- Кейінгі жылдардағы өсу қарқыны –кейінгі жылдардағы өсу қарқынының -2%-қа, 7.9%-дан 2.2%-ге дейін төмендеуі;
- Жалпы рентабельділік-болжамды кезеңде 34% мөлшерінде рентабельділікті сақтау.

Жоғарыда аталған негізгі болжамдардың әрқайсысының неғұрлым елеулі өзгерістерімен немесе бір мезгілде бірнеше факторлардың теріс әсерімен компанияның негізгі құралдары мен материалдық емес активтерінің баланстық құны олардың өтелетін құнынан жоғары болуы мүмкін, бұл болашақта құнсыздануды тану қажеттілігіне әкелуі мүмкін.

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Салық салу

2023 ж. мамыр айынан бастап Компания «Ақтау халықаралық теңіз порты» АЭА қатысушысы болып табылады және осы аумақта жұмыс істейді.

Қолданыстағы салық заңнамасына сәйкес, атап айтқанда, 709 б. 1-т. Сәйкес Қазақстан Республикасының Салық кодексі «Ақтау теңіз порты» АЭА аумағында қызметін жүзеге асыратын ұйымдар бюджетке төлеуге жататын корпоративтік табыс салығының сомасын айқындау кезінде қызметтің басым түрлері бойынша есептелген корпоративтік табыс салығының сомасын 100%-ға азайтады. Осыған байланысты Компанияның негізгі қызметінің жекелеген түрлері, соның ішінде жүктерді ауыстырып тиеу және кемені портқа кіргізу қызметтері АЭА аумағында қызметті жүзеге асыру кезінде корпоративтік табыс салығы салынбайды.

Бұл АЭА 2028 ж. дейінгі мерзімге құрылды. Жүргізілген талдаулар негізінде Компания салық салу мақсатында активтер мен міндеттемелерді, кірістер мен шығыстарды қызметтің басымды және басым емес түрлеріне бөлді. Сәйкесінше, Компания АЭА әрекет ету мерзімінің аяқталу күніне басым қызмет түрлеріне жататын негізгі құралдар құнының айырмашылығынан туындайтын кейінге қалдырылған салық міндеттемесін қайта есептеді және есепке алды.

Есеп саясатын қолдану кезінде пайдаланылған маңызды пайымдаулар

Төменде Компания басшылығы Компанияның есеп саясатын қолдану кезінде пайдаланған және осы жылдық қаржылық есепте көрсетілген сомаға едәуір әсер ететін бағалауда орын алған белгісіздіктермен қатар біраз пайымдаулар келтірілген.

Несиелік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюы

Күтілетін несиелік шығындар 1 сатыдағы активтер үшін 12 ай күтілетін несиелік шығындарға немесе 2 және 3 сатыдағы активтер үшін барлық мерзімде күтілетін несиелік шығындар резерві ретінде бағаланады. Актив оның несиелік тәуекелін бастапқы танудан кейін біраз артқан кезде 2-сатысына өтеді. ХҚЕС (IFRS) 9 несиелік тәуекелдің біраз ұлғаюы болып табылатын анықтама бермейді. Активтің несиелік тәуекелінің ұлғаюын бағалаған кезде Компания айрықша күш түсірмейтіндей қолжеітмді дәлелді және сенімді, сапалы болжамды ақпараттарды, соның ішінде контрагенттердің төлем қабілеті мен олардың қаржылық көрсеткіштерін есепке алады.

Күтілетін несиелік шығын сомасы тиісті қаржылық құрал бастапқы танылған сәттен бастап несиелік тәуекелдің өзгерісін көрсету үшін әрбір есептік күнге жаңартылып отырады.

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Атап айтқанда, несиелік тәуекелдің бастапқы танудан кейін айтарлықтай өскенін бағалау кезінде келесі ақпарат ескеріледі:

- қаржы құралының ішкі немесе сыртқы (бар болса) кредиттік рейтингінің нақты немесе күтілетін елеулі нашарлауы;
- белгілі бір қаржы құралы бойынша несиелік тәуекелдің сыртқы нарық көрсеткіштерінің айтарлықтай нашарлауы, яғни кредиттік спрэдтің айтарлықтай өсуі, борышкер үшін кредиттік дефолт своп бағасы, қаржылық активтің әділ құны оның амортизацияланған құнынан аз болған мерзім немесе дәреже;
- борышкердің өзінің қарыздық міндеттемелерін орындау қабілетінің айтарлықтай өзгеруіне әкелетін іскерлік, қаржылық немесе экономикалық жағдайлардағы қазіргі немесе болжамды қолайсыз өзгерістер;
- борышкердің операциялық қызметі нәтижелерінің нақты немесе күтілетін айтарлықтай нашарлауы;
- сол борышкердің басқа қаржы құралдары бойынша несиелік тәуекелдің айтарлықтай артуы;
- борышкердің өзінің борыштық міндеттемелерін орындау қабілетінің айтарлықтай төмендеуіне әкелетін борышкердің нормативтік, экономикалық немесе технологиялық ортасындағы нақты немесе күтілетін елеулі жағымсыз өзгерістер.

Жоғарыда сипатталған талдауға қарамастан, егер Компанияда басқаны растайтын елеулі және расталатын ақпарат болмаса, егер шарттық төлемдер мерзімі 30 күннен астам уақыт өткен болса, Компания қаржылық активтің несиелік тәуекелі бастапқы танудан кейін айтарлықтай өсті деп болжайды.

Несиелік тәуекелді іштен басқару үшін Компания өткен тәжірибе көрсеткендей төмендегі критерийлердің біріне сай келетін қаржылық актив өтелмейтінде болатын дефолт ретінде төмендегілерді қарастырады:

- контрагент міндеттемелері бойынша 90 күннен аса өткізіп алу (Компания төлемнің көп кідіруін қарастыратын дефолт критерийін пайдалану аса орынды екендігін көрсететін дәлелді және растайтын ақпаратқа ие жағдайлардан басқа);
- контрагенттің сыртқы несиелік рейтингісінің D дефолтқа дейін төмендеуі;
- контрагенттің қаржылық қиындығы нәтижесінде міндеттемелерді орындауға қабілетсіздік (қаржылық актив бойынша пайыз есептеуді тоқтату немесе пайыздық мөлшерлемені төмендету, негізгі қарызды алып тастау, қаржылық активті өтеу мерзімін ұлғайту, қарыз сомасын төмендетуге немесе алып тастауға немесе берешекті кешіруге т.б. әкелетін қайта құрылымдау; немесе
- ішкі деңгейде қалыптасқан немесе сыртқы көздерден алынған ақпарат қарыз беруші Компанияны қоса несие берушінің пайдасына төлемді толық көлемде төлемегендігін көрсететін ақпарат (Компания ұстайтын кепілді назарға алмай).

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

5. АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 010 ЖОЛ КОДЫ)

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Банктерде жинақ шоттарындағы ақша, АҚШ доллары	1,774,985	-
Банктерде жинақ шоттарындағы ақша, теңге	1,737,440	670,142
Банктерде ағымдағы шоттардағы ақша, еуро	43,434	604,584
Банктерде ағымдағы шоттардағы ақша, теңге	20,999	56,265
Кассадағы қолма-қол ақша	8,877	7,953
Банктерде ағымдағы шоттардағы ақша, АҚШ доллары	250	1,194,160
	3,585,985	2,533,104
Минус: күтілетін несиелік шығындарға резерв	(175)	(128)
	3,585,810	2,532,976

Банктердегі жинақ шоттарындағы ақша пайыздық мөлшерлемесі теңгеде - 14.95%, АҚШ долларында - 3%, жылдық 5 күнге дейінгі мерзімге орналастырылады.

6. ТАУАРЛЫҚ-МАТЕРИАЛДЫҚ ҚОРЛАР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 020)

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Шикізат пен материалдар	118,870	131,326
Қосалқы бөлшектер	70,749	85,934
Отын	56,169	64,163
Құрылыс материалдары	26,296	93,902
	272,084	375,325
Минус: құнсыздану резерві	(1,873)	(3,402)
	270,211	371,923

7. ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АМОРТИЗАЦИЯЛЫҚ ҚҰНМЕН БАҒАЛАНҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 110)

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
«First Heartland Jusan Bank» АҚ облигациялары	280,127	250,727
«DSFK (ДСФК) арнайы қаржы компаниясы» ЖШС облигациялары	-	835,983
Өзге ұзақ мерзімді қаржылық активтер	2,126	3,572
	282,253	1,090,282
Минус: «First Heartland Jusan Bank» АҚ облигациялары бойынша күтілетін несиелік шығындарына резерв	(72,147)	(57,640)
Минус: «DSFK (ДСФК) арнайы қаржы компаниясы» ЖШС облигациялары бойынша күтілетін несиелік шығындарына резерв	-	(236,994)
	210,106	795,648

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

«DSFK (ДСФК)» арнайы қаржы компаниясы» ЖШС облигациялары

2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша аталған актив амортизациялық құны бойынша есептелетін қаржылық актив ретінде жіктеледі. 2024 ж. тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелген табыс 922 мың теңге құрады (2023 ж.: 52,809 мың теңге). 2024 ж. ішінде «Арнайы қаржы компаниясы «DSFK» (ДСФК) ЖШС 16,426 мың теңге сомасына облигацияларды сатып алды (2023 ж.: 72,830 мың теңге).

Бұл инвестицияларға «Қазақмыс Корпорациясы» ЖШС кепілдік берді және тиісінше Компания облигацияларды бастапқы таныған кезде кепілдіктің әділ құны бойынша таныды. 2024 жылдың сәуір айында «Қазақмыс Корпорациясы» ЖШС компания пайдасына 964,969 мың теңге көлемінде кепілдіктің барлық сомасына төлем жасады.

Күтілетін кредиттік шығындарды бағалау мақсатында бұл берешек 3-кезеңде есепке алынады. 2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания күтілетін кредиттік шығындарды бағалады және 236,994 мың теңге сомасында резервті мойындады. «Қазақмыс Корпорациясы» ЖШС кепілдігін толық өтеуге байланысты Компания күтілетін кредиттік шығындар бойынша резервті қалпына келтірді.

«First Heartland Jusan Bank» АҚ облигациялары

2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша аталған актив амортизацияланған құн бойынша есептелетін актив ретінде жіктелген. Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелген пайыздар бойынша 2024 ж. табыс 29,400 мың теңге құраған (2023 ж.: 26,175 мың теңге).

Аталған облигациялар 2 Транш бойынша (11-ескерту) «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ қарызын кепілдік қамтамасыз ету болып табылады.

Компания күтілетін кредиттік шығындарды бағалады және 72,147 мың теңге сомасында резервті мойындады (2023 ж. 31 желтоқсан: 57,640 мың теңге). Осы облигациялар бойынша күтілетін кредиттік шығындарды анықтау кезінде Компания басшылығы дефолттың бұрынғы тәжірибесін, дефолтқа байланысты шығындарды (LGD), несиелік рейтингті, сондай-ақ «First Heartland Jusan Bank» АҚ қаржылық жағдайын ескерді. Күтілетін кредиттік шығындар осы облигациялардың мерзімі бойынша шығындар құрамында көрсетіледі.

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

**8. ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ӨЗГЕ ЖИЫНТЫҚ КІРІС АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰНЫ БОЙЫНША БАҒАЛАНҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 111)**

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
«Ақтау теңіз солтүстік терминалы» ЖШС инвестициялар	2,018,587	2,018,587
	2,018,587	2,018,587

«Ақтау теңіз солтүстік терминалы» ЖШС инвестициялар

2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша үлестік қаржылық активтер Компанияның «Ақтау теңіз солтүстік терминалы» ЖШС инвестицияларының 10% үлестегі құнын көрсетеді. Аталған инвестициялар өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша жіктеледі.

9. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 121)

	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар мен жабдықтар	Көлік құралдары	Өзгелер	Барлығы
2023 ж. 1 қаңтарға теңгерімдік құн	22,257,619	2,129,477	1,071,799	10,439	25,469,334
Бастапқы құны	30,514,769	10,439,644	2,531,999	270,501	43,756,913
Жинақталған тозу	(8,257,150)	(8,310,167)	(1,460,200)	(260,062)	(18,287,579)
Түсімдер	-	1,016	-	4,112	5,128
Аяқталмаған құрылыстан аударымдар және өзге де қозғалыстар	-	78,687	60,831	4,249	143,767
Шығару	(2,488)	(44,803)	(29,690)	(7,477)	(84,458)
Тозу шығындары	(471,315)	(386,154)	(111,608)	(3,881)	(972,958)
Шығару бойынша тозу	287	44,801	29,690	7,474	82,252
2023 ж. 31 желтоқсанға теңгерімдік құн	21,784,103	1,823,024	1,021,022	14,916	24,643,065
Бастапқы құны	30,512,281	10,474,544	2,563,140	271,385	43,821,350
Жинақталған тозу	(8,728,178)	(8,651,520)	(1,542,118)	(256,469)	(19,178,285)
Түсімдер	-	488,468	50,857	674	539,999
Аяқталмаған құрылыстан аударымдар және өзге де қозғалыстар	-	2,311,981	-	-	2,311,981
Шығару	(70)	(467,111)	(22,825)	(2,342)	(492,348)
Тозу шығындары	(468,939)	(384,940)	(111,476)	(3,717)	(969,072)
Шығару бойынша тозу	70	454,065	22,825	2,329	479,289
2024 ж. 31 желтоқсанға теңгерімдік құн	21,315,164	4,225,487	960,403	11,860	26,512,914
Бастапқы құны	30,512,211	12,807,882	2,591,172	269,717	46,180,982
Жинақталған тозу	(9,197,047)	(8,582,395)	(1,630,769)	(257,857)	(19,668,068)

2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша баланстық құны 10,576,246 мың теңге және соған сәйкес 10,747,718 мың теңге негізгі құралдар қарыз бойынша кепілдік қамтамасыз ету болып табылады (11-ескерту).

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

Компанияның толық амортизацияланған, бірақ әлі пайдаланудағы негізгі құралдары 2024 ж. 31 желтоқсанға 5,387,261 мың теңге құрайды (2023 ж. 31 желтоқсан: 5,455,087 мың теңге).

10. ӨЗГЕ ДЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 127)

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Ұзақ мерзімді активтер - күрделі шығындар	1,173,275	-
Берілген аванстар	516,014	1,610,337
Аяқталмаған құрылыс	262,366	35,434
Келешек кезеңдердің шығыстары	9,740	12,387
	1,961,395	1,658,158

Ақтау және Құрық порттарының базасында «контейнерлік торап» құру және жүк тасымалдарын Ақтау және Құрық порттарына қайта бағдарлау жөніндегі жұмыс жоспарына сәйкес 2022-2027 жылдарға арналған Қазақстан, Әзірбайжан және Түркия аумақтары арқылы орта дәлізді бір мезгілде жою және дамыту жол картасы, 2024 жылы Компания «Ақтау порты базасында контейнерлік торап салу» жобасын іске асыруды бастады. Осы жоба шеңберінде 2024 жылғы қарашада Компания «KTZ Express» АҚ және Shanghai (Hong Kong) Investment and Development Company Limited компаниясымен бірлесіп, тиісінше 24.5%, 24.5% және 51% қатысу үлестерімен «Ақтау Халықаралық контейнерлік хаб» ЖШС бірлескен кәсіпорнын құрды.

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзге ұзақ мерзімді активтер 1,173,275 мың теңге «Ақтау порты негізінде контейнерлік торап салу» объектісі бойынша жер телімдерін тік жоспарлау объектісінің құрылыс-монтаж жұмыстарына жұмсалған шығындардан тұрады, ол аяқталған объектіні «Ақтау халықаралық контейнерлік хаб» ЖШС-нің уәкілетті капиталына салым ретінде одан әрі беруге жатады.

2024 және 2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша берілген аванстар негізгі құралдарды жеткізу үшін алдын ала төлемдермен ұсынылған.

11. АМОРТИЗАЦИЯЛЫҚ ҚҰНМЕН БАҒАЛАНАТЫН ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ЖӘНЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДТАРЫ 210 ЖӘНЕ 310)

Қарыздар	Қарыздар өтеу мерзімі	Сыйақы мөлшер-лемесі	Валюта	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
«Қазақстанның Даму Банкі» АҚ					
Транш 1	қаңтар 2026 ж.	7%	теңге	2,688,922	2,886,721
Транш 2	қараша 2025 ж.	7%	теңге	-	628,954
				2,688,922	3,515,675
Ұзақ мерзімді қарыздың ағымдағы бөлігін шығарылған				(278,948)	(591,898)
				2,409,974	2,923,777

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептелген және төленбеген қарыз бойынша сыйақы 78,948 мың теңге және соған сәйкес 85,214 мың теңге құрады.

Қарыз төмендегідей үлгіде өтеуге жатады:

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Бір жылға дейін	278,948	591,898
1 жылдан 2 жылға дейін	2,409,974	506,684
2 жылдан 3 жылға дейін	-	2,417,093
	2,688,922	3,515,675

Транш 1

2005 ж. несие «Ақтау халықаралық теңіз сауда портын солтүстік бағытқа кеңейту. Мол және толқын тосқы құрылысы» инвестициялық жобасын жүзеге асыру үшін берілген. Қазақстан Республикасының Үкіметі несиелік келісімде Компанияның төлем қабілеттілігінің кепілі болды. Негізгі қарыз және қарыз бойынша пайыздар жартыжылдық төлемдермен өтеледі.

Транш 2

Мол және толқын тосқы құрылысын аяқтау үшін 2007 ж. екінші транш тартылды. 2024 ж. Компания ішінара-мерзімінен бұрын негізгі қарызды өтеді (2023 ж.: ішінара-мерзімінен бұрын 1,500,000 мың теңге қарызды өтеді).

«First Heartland Jusan Bank» АҚ облигациялар 2 Транш бойынша (7-ескерту) қарызын кепілдік қамтамасыз ету болып табылады. 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания осы кепілді босату үдерісінде.

Қаржылық қызметпен сабақтасқан міндеттемелер қозғалысы

Төменде кестеде ақша ағымымен сабақтасқан өзгертулерді қоса ақша ағымымен байланысты емес өзгертулерді қоса қаржылық қызмет нәтижесіндегі міндеттемелердің өзгеруі көрсетілген. Қаржылық қызметпен сабақталған міндеттемелер бұл ақша қаражаттың қозғалысында болған немесе болашақ ақша ағымы қаржылық қызметтен түскен ақша ағымы болып жіктелетін міндеттемелер.

	2024 ж. 1 қаңтар	Қаржылық қызметтен түскен ақша ағымы (i)	Төленген пайыздар	Пайыздық төлемдер	Өзге өзгертулер (ii)	2024 ж. 31 желтоқсан
Қарыз	3,515,675	(813,368)	(228,983)	222,717	(7,119)	2,688,922
Дивидендтер	-	(700,000)	-	-	700,000	-
	3,515,675	(1,513,368)	(228,983)	222,717	692,881	2,688,922

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)

	2023 ж. 1 қаңтар	Қаржылық қызметтен түскен ақша ағымы (i)	Төленген пайыздар	Пайыздық төлемдер	Өзге өзгертулер (ii)	2023 ж. 31 желтоқсан
Қарыз	6,309,094	(2,756,684)	(428,941)	395,414	(3,208)	3,515,675
Дивидендтер	-	(741,679)	-	-	741,679	-
	6,309,094	(3,498,363)	(428,941)	395,414	738,471	3,515,675

- (i) Қарыздардан және дивидендтерден түскен ақша ағымы, ақша қаражатының қозғалысы туралы қарыз және дивидендтер қаражат бойынша төлемдердің таза сомасын құрайды.
(ii) Өзге өзгертулерге дисконт амортизациясы, дивиденд төлемдері қамтиды.

12. ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 214)

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Қаржылық міндеттемелер:		
Басқа ұзақ мерзімді активтер үшін кредиторлық берешек	704,934	-
Көрсетілген қызметтер үшін кредиторлық берешек	119,643	346,835
Алынған тауарлы-материалдық қорлар бойынша кредиторлық берешек	49,390	33,680
Негізгі құралдарды жеткізу бойынша кредиторлық берешек	78,347	3,593
Міндеттемелерді орындауды қамтамасыз ету және тендерде қатысуға кепілдік жарна	40,905	149,640
	993,219	533,748
Қаржылық емес міндеттемелер:		
Өзге міндеттемелер	11,919	9,757
	11,919	9,757
	1,005,138	543,505

2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда кредиторлық берешек келесі валюталарда көрсетілген:

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Теңге	979,817	520,761
Басқа валюта	13,402	12,987
	993,219	533,748

13. ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ БАҒАЛАУ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 215)

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Бағалау міндеттемелері	-	416,812
	-	416,812

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания DP World Terminal Services B.V.- мен 2013 жылғы терминалды пайдалануға қызмет көрсету туралы келісімге сәйкес экономикалық пайдасы бар ресурстарды кәдеге жаратудың жоғары ықтималдығын бағалау бойынша бағалау міндеттемесін мойындады. 2024 жылғы қазанда Компания шарт бойынша барлық талаптарды толық және түпкілікті реттеу және DP World Terminal Services B.V. шығындарын өтеуден бас тарту туралы Есеп айырысу келісімін жасасты. Нәтижесінде Компания бұрын есептелген бағалау міндеттемелерін қалпына келтірді.

14. САТЫП АЛУШЫЛАРМЕН ЖАСАЛҒАН ШАРТТАР БОЙЫНША ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 219)

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау және сақтаудан алынған аванстар	526,055	449,366
Кеме кіруге алынған аванстар	2,815	3,820
	528,870	453,186

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, тиеу-түсіру жұмыстарын орындау, жүктерді сақтаудан және кеме кіруіне алынған аванстар жыл бойы түсімдер есебінде қабылданады.

2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде, есептік мерзімде танылған, мерзімнің басында алынған аванстар құрамына кірген табыс 453,186 мың теңгені, ҚҚС есепке алағанда (2023 ж.: 292,525 мың теңге) құрады.

15. ЖҰМЫСКЕРЛЕРГЕ СЫЙАҚЫЛАР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 217 ЖӘНЕ 317)

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Жұмыскерлерге сыйақы беру бойынша міндеттемелер	854,528	734,178
Жұмыскерлерге жыл қорытындысы бойынша сыйақы беру бойынша міндеттемелер	280,955	158,101
Демалыстар бойынша резервтер	152,788	107,669
Жалақы бойынша қарыздар	12,318	8,587
	1,300,589	1,008,535
Мерзімі жыл өткен соң өтелетін міндеттеме	(701,576)	(609,821)
	599,013	398,714

Еңбек қызметі аяқталғасын сыйақы төлеу жоспары

Еңбек қызметі аяқталғасын жұмыскерлерге сыйақы мен жұмыскерлерге өзге де ұзақ мерзімді сыйақы, Компания мен оның еңбек ұжымы арасында жасалған, 2024-2025 жж. арналған ұжымдық шартқа сәйкес төленеді:

- зейнетке шығатын кездегі біржолғы жәрдемақы;
- жұмыс істемейтін зейнеткерлердің зейнетақысына ай сайынғы үстеме;
- зейнеткерлерге діни жоралғылар ақысына материалдық көмек;
- өзге жеңілдіктер.

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Осы шартқа сәйкес жалпы міндеттемелер 2024 және 2023 жж. 31 желтоқсанға төмендегілерді қамтиды:

	<u>2024 ж.</u> <u>31 желтоқсан.</u>	<u>2023 ж.</u> <u>31 желтоқсан</u>
Жұмыскерлерге белгіленген төлем көлемі мен өзге ұзақ мерзімді сыйақылармен зейнетақы жоспары сыйақылар бойынша міндеттемелердің ағымдағы құны	854,528	734,178
Мерзімі жыл бойы өтелетін міндеттеме	(152,952)	(124,357)
Мерзімі жыл өткен соң өтелетін міндеттеме	<u>701,576</u>	<u>609,821</u>

2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша міндеттемелердің ағымдағы мәнінің қозғалысы төмендегідей көрсетілген:

	<u>2024 ж.</u>	<u>2023 ж.</u>
Жыл басына міндеттемелердің жалпы сомасы	734,178	632,341
Сыйақы құны	83,329	67,028
Өткен кезеңдегі қызметтердің құны	79,772	-
Қызметтердің ағымдағы құны	35,839	26,832
Пайда мен шығында танылған актуарлық пайда	(6,475)	-
Кіріс пен шығыннан мойындалған шығыстардың жалпы сомасы	192,465	93,860
Өзге жиынтық кірісте танылған актуарлық қайта бағалау	(29,065)	52,204
Жыл бойы жүргізілген төлем	(43,050)	(44,227)
Жыл соңындағы міндеттемелердің жалпы сомасы	<u>854,528</u>	<u>734,178</u>

31 желтоқсанда аяқталған жылы кірістер мен шығындарда мойындалған төлем көлемдері белгіленген және өзге ұзақ мерзімді сыйақысымен зейнетақы жоспары бойынша міндеттемелер сомасының барлығы төмендегідей көрсетілген:

	<u>2024 ж.</u>	<u>2023 ж.</u>
Сатылған тауарлар, жұмыстар мен қызметтердің өзіндік құны	165,695	79,744
Әкімшілік шығындар	26,770	14,116
	<u>192,465</u>	<u>93,860</u>

Компания міндеттемелерін есептеу өлім-жітім деңгейі жөнінде жарияланатын статистикалық мәліметтер, сондай ақ Компанияның жұмыскерлері мен зейнеткерлерінің саны, жасы, жынысы және еңбек өтілі жөніндегі мәліметтер және қызметкер санының өзгеруі жөніндегі статистика негізінде дайындалған. Қаржылық жағдай туралы есеп жасалған күнге өзге негізгі көрсеткіштер төмендегідей көрсетілген:

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Дисконттау мөлшерлемесі	12.4%	11.91%
Болашақта материалдық көмектің күтілетін жылдық өсімі	5.3%	5.2%
Болашақта ең төменгі жалақының күтілетін жылдық өсімі	6.5%	6.6%
<i>Зейнетке шыққан бұрынғы жұмыскерлер үшін зейнет жасы жеткен соң орташа өмір сүру ұзақтығы (жылдармен)</i>		
Ерлер	15.6	14.6
Әйелдер	19.6	18.7
<i>Жұмыстағы қызметкерлер (болашақ зейнеткерлердің) үшін зейнет жасы жеткен соң өмір сүру ұзақтығы (жылдармен)</i>		
Ерлер	15.6	14.6
Әйелдер	19.6	18.7

Мәліметтер ерлер мен әйелдер үшін зейнет жасы 63 жасқа теңеседі деген болжамға негізделеді. Жұмыскерлер мен зейнеткерлер үшін өлім-жітімнің бір кестесі пайдаланылды (Қазақстан Республикасындағы орташа өмір сүру ұзақтығы туралы мәліметтер негізінде) сондықтан осы екі топ үшін күтілетін өмір сүру ұзақтығы арасында айырмашылықтар жоқ.

Актuariй жүргізген сезімталдықты талдау инфляция деңгейі 1% - ға артқан жағдайда туындайтын қызметкерлерге сыйақы бойынша міндеттемелердің ең жоғары ұлғаюы 8.5% (2023 ж.: 8.9%) құрайтынын көрсетті.

Келтірілген сезімталдықты зейнетақы жоспары бойынша талдау төлем көлемі белгіленген міндеттемелердің нақты өзгеруін көрсетпейді, өйткені көрсеткіштердің жеке өзгеруі мүмкін емес (кейбір көрсеткіштері өзара байланысты).

Сезімталдықты талдау кезінде пайдаланылған әдістер мен көрсеткіштер алдыңғы кезеңде пайдаланылғандардан ерекшеленбейді.

16. КЕЙІНГЕ ҚАЛДЫРЫЛҒАН САЛЫҚТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ ЖӘНЕ ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 316 ЖӘНЕ ПАЙДА МЕН ШЫҒЫНДАР ТУРАЛЫ ЕСЕПТЕГІ ЖОЛ КОДЫ 101)

31 желтоқсанда аяқталған жылдар іші корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар төмендегілерді қамтыды:

	2024 ж.	2023 ж.
Ағымдағы салық бойынша шығыстар	120,931	498,710
Кейінге қалдырылған салық бойынша шығындар/(үнемдеу)	324,731	(241,029)
Өткен жылдардың ағымдағы табыс салығын түзету	5,691	8,238
Табыс салығы бойынша шығындардың жиыны	451,353	265,919

Бухгалтерлік пайдадан бастап табыс салығының нормативтік мөлшерлемесі бойынша салық салынғанша (2024 және 2023 жж. 20%) есептелген табыс салығы бойынша шығындарын 2024 және 2023 жж. 31 желтоқсанда аяқталған табыс салығы шығындарына салыстыру төмендегідей көрсетілген:

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

	2024 ж.	2023 ж.
Салық салынғанға дейінгі пайда	3,735,007	3,331,217
Салық мөлшерлемесі	20%	20%
Теориялық корпоративтік табыс салығы	747,001	666,243
Өткен жылдардың ағымдағы табыс салығын түзету	5,691	8,238
Салық салуға қабылданбайтын шығыстар	186,484	34,981
АЭА-ға кіруге байланысты негізгі құралдардың баланстық құнын түзету	-	(215,535)
Салықтан босатуға байланысты салықты азайту	(487,823)	(228,008)
Пайда және шығын туралы есепте көрсетілген корпоративтік табыс салығы	451,353	265,919

Қаржылық жағдайы туралы тиісті есепті жасалатын күнін қолданыстағы белгіленген салық мөлшерлемесін қолдану көмегімен қаржылық жағдай есебінде көрсетілген сомалар мен міндеттемелерді, активтерді есептеуге арналған негіз аралығындағы уақытша айырмаға есептелген кейінге қалдырылған сальдо төмендегілерді қамтиды:

	2024 ж. 1 қаңтарға	Пайда мен шығын туралы есепте көрсетілген	2024 ж. 31 желтоқсанға
Кейінге қалдырылған салық активтері			
Облигациялар бойынша дисконт	104,040	(5,880)	98,160
Сыйлықақылар бойынша есептелген міндеттемелер	31,662	24,641	56,303
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резерв	21,534	9,024	30,558
Дебиторлық берешектегі резерв	25,561	33	25,594
Өтімсіз және ескірген тауар-материалдық қорлар бойынша резерв	680	(305)	375
Өзгелер	334	(193)	141
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері			
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтер	(3,665,224)	(352,051)	(4,017,275)
	(3,481,413)	(324,731)	(3,806,144)

	2023 ж. 1 қаңтарға	Пайда мен шығын туралы есепте көрсетілген	2023 ж. 31 желтоқсанға
Кейінге қалдырылған салық активтері			
Облигациялар бойынша дисконт	109,275	(5,235)	104,040
Дебиторлық берешектегі айырмашылық	32,621	(7,060)	25,561
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резерв	20,963	571	21,534
Сыйлықақылар бойынша есептелген міндеттемелер	62,688	(31,026)	31,662
Өтімсіз және ескірген тауар-материалдық қорлар бойынша резерв	721	(41)	680
Өзгелер	834	(500)	334
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері			
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтер	(3,949,544)	284,320	(3,665,224)
	(3,722,442)	241,029	(3,481,413)

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

17. ЖАРҒЫЛЫҚ (АКЦИОНЕРЛІК) КАПИТАЛ (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 410)

	Жай акциялар саны, дана	Жарғылық капитал, мың теңге
2024 ж 31 желтоқсанға	25,479,890	25,479,890
2023ж. 31 желтоқсанға	25,479,890	25,479,890

Номиналдық құны 1,000 теңге болатын әрбір толық төленген жай акция дивиденд алу құқығына ие, Компания таратылған жағдайда оның мүлігінің бір бөлігіне құқық береді және Компания акциялары мен акцияларына айырбасталатын өзге де бағалы қағаздарын сатып алу артықшылығына ие.

2023 ж. Компания акциялар пакетін сенімді басқарушы «ҚТЖ» ҰК» АҚ
2023 ж. 741,679 мың теңге дивиденд жариялады.

2024 жылдың қазан айында Компания «ҚТЖ» ҰК» АҚ акциялар пакетін сенімді басқарушыға
2022 жылға 700,000 мың теңге көлемінде дивидендтер туралы қосымша жариялады.
2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша дивидендтер бойынша міндеттемелер төленген.

18. ТАУАРЛАРДЫ, ЖҰМЫСТАРДЫ ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТТЕРДІ САТУДАН ТҮСЕТІН ТҮСІМ (ПАЙДА МЕН ШЫҒЫНДАР ТУРАЛЫ ЕСЕПТЕГІ ЖОЛ КОДЫ 010)

Компания Каспий теңізінің жағалауында орналасқан Ақтау қ. мен Баутино кентіндегі екі теңіз портын пайдаланады. 31 желтоқсанда аяқталған жылғы түсім келесі түрде берілген:

	2024 ж.	2023 ж.
Сатып алушылармен жасалған шарттардың түсімі:		
Жүктерді ауыстырып тиеу	7,125,752	6,497,431
Жүк операцияларын жүргізу үшін кемеңіз теңіз портына кіруі кезіндегі қызметтер (кеме кіруі)	2,640,539	2,906,116
Сүйреткіштер және басқа жүзбелі құралдарды пайдалану	893,905	991,678
Жүктерді сақтау	188,118	331,933
Өзгелер	528,681	467,227
	11,376,995	11,194,385

Кеме кіру кезіндегі қызметтеріге Баутино порты бойынша, 31 желтоқсанда аяқталған
2024 және 2023 жж. сәйкесінше 95,775 мың теңге және 115,189 мың теңге кіріс кіреді.

31 желтоқсанда аяқталған жылдарда, жүктерді ауыстырып тиеу бойынша түсімдер:

	2024 ж.	2023 ж.
Мұнай және мұнай өнімдерін ауыстырып тиеу	3,973,536	3,859,775
Өзге бас жүктерді ауыстырып тиеу	2,559,188	1,220,483
Астықты ауыстырып тиеу	368,902	290,122
Металды ауыстырып тиеу	221,796	558,699
Өзге жүктерді ауыстырып тиеу	2,330	568,352
	7,125,752	6,497,431

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАҢДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

19. САТЫЛҒАН ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ (ПАЙДА МЕН ШЫҒЫНДАР ТУРАЛЫ ЕСЕПТЕГІ ЖОЛ КОДЫ 011)

	2024 ж.	2023 ж.
Қысқа мерзімді резервтерді қоса алғанда қызметкерлердің шығындары	4,676,534	3,970,249
Тозу және амортизация	950,780	955,418
Жөндеу және қызмет көрсету	368,865	401,771
Күзет қызметтері	258,281	148,437
Өндірістік сипаттағы жұмыстар мен қызметтер	182,219	176,175
Материалдар мен қорлар	169,013	206,603
Еңбек қызметі аяқталған кездегі жұмыскерлерге сыйақылар беру бойынша шығындар	165,695	79,744
Отын, ЖЖМ	151,365	143,582
Электр энергиясы	103,500	77,107
Салықтар	4,431	137,162
Өзгелер	113,315	153,814
	7,143,998	6,450,062

31 желтоқсанда аяқталған жылдағы қысқа мерзімді резервтерді қоса қызметкерлердің шығындарына төмендегілер кіреді:

	2024 ж.	2023 ж.
Қызметкерлер шығындары	4,026,511	3,578,665
Әлеуметтік салық және әлеуметтік аударымдар	559,240	434,305
Жұмыскерлерге жыл қорытындысы бойынша сыйақы беру бойынша резервті есептеу/(қалпына келтіру)	50,874	(44,374)
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервті есептеу	39,909	1,653
	4,676,534	3,970,249

20. ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР (ПАЙДА МЕН ШЫҒЫНДАР ТУРАЛЫ ЕСЕПТЕГІ ЖОЛ КОДЫ 014)

	2024 ж.	2023 ж.
Қысқа мерзімді резервтерді қоса қызметкерлердің шығындары	892,479	741,518
Консультациялық, аудиторлық және заң қызметтері	248,169	35,555
Салықтар	230,969	172,246
Тозу және амортизация	59,922	58,625
Іссапарлық және өкілдік шығындар	52,041	37,140
Еңбек қызметі аяқталған кездегі жұмыскерлерге сыйақылар бойынша шығындар	26,770	14,116
Мерекелік және мәдени-көпшілік шараларын өткізу шығындары	28,823	61,066
ТЭН әзірлеу және түзету жөніндегі қызметтер	25,596	149,310
Материалдар	8,241	7,319
Өзгелер	263,404	213,456
	1,836,414	1,490,351

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАҢДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

31 желтоқсанда аяқталған жылғы қызметкерлер шығындарына, қысқа мерзімді резервтерді қоса алғанда, келесілер кіреді:

	<u>2024 ж.</u>	<u>2023 ж.</u>
Қызметкерлерге шығындары	650,543	633,478
Жұмыскерлерге жыл қорытындысы бойынша сыйақы беру бойынша резерв	153,288	36,109
Әлеуметтік салық және әлеуметтік аударымдар	83,438	70,730
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервті есептеу	5,210	1,201
	<u>892,479</u>	<u>741,518</u>

**21. ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІСТЕР МЕН ШЫҒЫСТАР (ПАЙДА МЕН ШЫҒЫНДАР ТУРАЛЫ ЕСЕПТЕГІ ЖОЛ
КОДЫ 021 ЖӘНЕ 022)**

Қаржылық табыстар	<u>2024 ж.</u>	<u>2023 ж.</u>
Депозиттер бойынша пайыздық табыстар	394,046	501,062
Облигациялар бойынша пайыздық табыстар	29,400	26,175
Өзге қаржылық табыстар	152,531	56,017
	<u>575,977</u>	<u>583,254</u>
Ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша күтілетін несиелік шығындар бойынша резервті қалпына келтіру	222,487	-
Жалға алу бойынша сауда дебиторлық берешек бойынша күтілетін несиелік шығындар резервті қалпына келтіру	1,179	-
	<u>223,666</u>	<u>-</u>
	<u>799,643</u>	<u>583,254</u>

Қаржылық шығыстар	<u>2024 ж.</u>	<u>2023 ж.</u>
Алынған қарыздардың пайыздары бойынша шығындар	222,717	395,414
Өзге қаржылық шығындар	30,743	3,573
	<u>253,460</u>	<u>398,989</u>
Сауда дебиторлық берешек бойынша күтілетін несиелік шығындар резерві	6,070	29,401
Ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша күтілетін несиелік шығындар бойынша резерв	-	33,788
Жалға алу бойынша сауда дебиторлық берешек бойынша күтілетін несиелік шығындар резервті қалпына келтіру	-	(3,945)
Өзге қаржылық шығындар	3,475	(12,931)
	<u>9,545</u>	<u>46,313</u>
	<u>263,005</u>	<u>445,302</u>

**22. ӨЗГЕ КІРІСТЕР МЕН ШЫҒЫСТАР (ПАЙДА МЕН ШЫҒЫНДАР ТУРАЛЫ ЕСЕПТІҢ 024 ЖӘНЕ 025-
ЖОЛДАРЫНЫҢ КОДТАРЫ)**

Өзге кірістер	<u>2024 ж.</u>	<u>2023 ж.</u>
Бағамдық айырмашылықтан түсетін кірістер	515,429	466,051
Бағалау міндеттемелері (13-ескерту)	448,447	-
Өзге кірістер	138,476	19,679
	<u>1,102,352</u>	<u>485,730</u>

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАҢДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Өзге шығыстар	2024 ж.	2023 ж.
Бағамдық айырмашылықтан шығындар	278,671	522,786
Өзге қаржылық шығындар	21,895	23,651
	300,566	546,437

23. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР

Осы қаржылық есептің мақсаттары үшін, тараптар, егер тараптардың біреуі екінші тарапқа бақылау жасау мүмкіндігіне ие болса немесе қаржылық немесе операциялық шешімдерді қабылдау кезінде екінші тарапқа маңызды әсер ете алатын мүмкіндігі болса, байланыстырылған деп қарастырылады. Сондай ақ, Компаниямен бірге жалпы бақылауда болатын тараптар да байланысты деп есептеледі. Байланысты тараптардың мүмкін болатын қатынастарын қарастыру кезінде кез келген жағдайда тек жай ғана құқықтық формасын қарап қоймастан, қарым-қатынастарының мәніне де назар аударылады.

Байланысты тараптар, байланыссыз тараптармен жасай алмайтын мәмілелерді жасай алады, және байланысты тараптар арасындағы мәмілелер байланыспаған тараптармен жасалған мәмілелердегідей шарттарда, жағдайларда немесе сомада жасалмауы мүмкін.

Келесі кестеде 31 желтоқсанда аяқталған 2024 және 2023 жж. байланысты тараптармен жасалған мәмілелердің жалпы сомасы және 2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептеулердің сальдосы сәйкесінше көрсетілген.

31 желтоқсанда өзара есептесулер бойынша қалдықтар:

		Акционердің тобына кіретін компаниялар	Өзге байланысты тараптар	Жиыны
Тауарлар мен қызметтерге дебиторлық берешек	2024 ж.	3,778	1,525	5,303
	2023 ж.	7,753	1,237	8,990
Ұзақ мерзімді активтерге, тауарлар мен қызметтерге кредиторлық берешек	2024 ж.	22,502	2,017	24,519
	2023 ж.	238	1,755	1,993
Алынған аванстар	2024 ж.	-	54,663	54,663
	2023 ж.	2,857	169,813	172,670
Қарыздар (11-ескерту)	2024 ж.	-	2,688,922	2,688,922
	2023 ж.	-	3,515,675	3,515,675
Банк шоттарындағы қалдықтар	2024 ж.	-	196,553	196,553
	2023 ж.	-	201,763	201,763
Ұзақ мерзімді қаржы активтері (8-ескерту)	2024 ж.	-	2,018,587	2,018,587
	2023 ж.	-	2,018,587	2,018,587

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

31 желтоқсанда аяқталған жылға байланысты тараптармен жасалған мәмілелер:

		Акционердің тобына кіретін компаниялар	Өзге байланысты тараптар	Жиыны
Тауарлар мен қызметтерді сату	2024 ж.	9,768	2,054,269	2,064,037
	2023 ж.	376,787	2,274,470	2,651,257
Тауарлар мен қызметтерді сатып алу	2024 ж.	221,923	33,550	255,473
	2023 ж.	2,379	28,549	30,928
Қарыздарды өтеу	2024 ж.	-	1,042,351	1,042,351
	2023 ж.	-	3,185,625	3,185,625
Дивидендтер төлеу	2024 ж.	700,000	-	700,000
	2023 ж.	741,679	-	741,679
Қаржылық шығыстар	2024 ж.	-	222,717	222,717
	2023 ж.	-	395,414	395,414

Жылдық қаржылық есептілік нысандарын дайындау мақсатында, Директорлар кеңесінің мүшелері және «Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамының Басқарма мүшелері, сонымен бірге Компания басшылығы негізгі басқарушы қызметкерлерге жатқызылған. Негізгі басқарушы қызметкерлерге берілетін сыйақыларға келесілер жатады:

	2024 ж.	2023 ж.
Жалақы	67,564	45,338
Зейнетақы аударымдары	6,724	5,380
Жеке табыс салығы	6,245	9,651
Әлеуметтік салық	5,250	8,762
Сыйақылар мен бонустар	3,844	58,201
Әлеуметтік аударымдар	879	535
	90,506	127,867

24. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫМЕН БАЙЛАНЫСТЫ ТӘУЕКЕЛДЕР

Компанияның қаржы құралдарына ақша қаражаты және оның баламалары (5-ескерту), оның ішінде, пайдаланылуы шектеулі ақша қаражаты, сауда және басқа дебиторлық берешек, борыштық құралдарға (облигациялар) инвестициялар (7-ескерту), алынған несиелер (11-ескерту), амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын сауда және басқа кредиторлық берешек, әділ құны бойынша өзге жиынтық кіріс құрамында есепке алынатын үлестік құралдарға инвестициялар (8-ескерту) кіреді.

Компания оның қызметіне қатысы бар қаржы тәуекелдерін, тәуекелдер болуы ықтималдығына және оның болжанатын әсеріне талдау жүргізілген ішкі есептер арқылы бақылап, басқарады. Аталған тәуекелдер нарықтық тәуекелден (соның ішінде валюталық тәуекел және пайыздық мөлшерлеменің ауытқуы салдарынан өзгеретін әділ құн тәуекелі), несиелік тәуекелден, өтімділік тәуекелінен тұрады. Алайда, Компанияның барлық Қарыздары тіркелген пайыздық мөлшерлеменен болғандықтан, пайыздық мөлшерлемеге қатысты тәуекел мардымсыз болып есептелінеді. Көрсетілген Компанияның тәуекелдерді басқару саясатының сипаттамасы төменде келтірілген.

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Капиталды басқаруға қатысты тәуекелдер

Қарыз бен капиталды оңтайландыру арқылы Акционерге кірісті барынша ұлғайтқан жағдайда Компания үздіксіз жұмыс жасайтын кәсіпорын ретінде өз қызметін жалғастыра алатындығына көз жеткізгісі келетіндіктен, Компания капитал жеткіліксіздігі тәуекелін басқарады. Компанияның жалпы стратегиясы 2023 ж. салыстырғанда өзгерген жоқ.

Компания капиталының құрылымы таза қарыз қаражатынан (5-ескертудегі ақша қаражаты мен оның баламаларын алып тастағандағы 11-ескертуде қаралған Қарыздар) және Компания капиталынан (акционерлік капитал мен өтелмеген залалды қоса алғанда) тұрады. Компания капиталының ең төменгі мөлшеріне міндетті талаптар қойылмаған.

Өтімділік тәуекелі

Компания, өтеу мерзімі басталған кезде, өзінің қаржылық міндеттерін орындауға қабілетсіз болу ықтималынан тұратын, өтімділік тәуекеліне ұшырауы мүмкін. Компанияның өтімділікті басқару тәсілі, оның беделіне нұқсан келтіретін немесе жоғары шығындарға жол беретін тәуекелсіз, күрделі қаржылық жағдайларда және қалыпты жағдайларда, өз міндеттемелерін мерзімінде өтеуге жеткілікті өтімді құралдардың Компанияда тұрақты болуын мүмкіндігінше қамтамасыз ету болып табылады. Компания, жеткілікті резервтерді сақтау, күтілетін және нақты ақша ағымдарына тұрақты мониторинг жасау және қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерін өтеу мерзімін үйлестіру есебінен өтімділік тәуекеліне бақылау жүргізеді.

Төмендегі кестелерде Компанияның белгіленген өтеу мерзімімен туынды емес қаржы құралдарын өтеудің, шарт бойынша көрсетілген мерзімдері туралы нақты деректер берілген. Деректер, өтеу туралы талаптарды ұсынудың ең төменгі мерзімдеріне қарай, Компанияның қаржылық есептілігі бойынша ақша қаражаттарының дисконтталмаған ағымының негізінде берілген. Кестеде міндеттемелердің пайыздық төлемдері бойынша, сондай ақ негізгі сомасы бойынша ақша ағымдары көрсетілген. Өтеудің шарт бойынша көрсетілген мерзімі, Компаниядан төлемді талап ете алатын ең ерте мерзімі ретінде белгіленген.

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

	1 жылға дейін	1 жылдан 2 жылға дейін	2 жылдан 3 жылға дейін	3 жылдан 4 жылға дейін	4 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан жоғары	Жиыны
2024 ж.							
31 желтоқсан							
Қарыздар	379,859	2,504,096	-	-	-	-	2,883,955
Сауда кредиторлық берешек	952,614	-	-	-	-	-	952,614
Ағымдағы өзге міндеттемелер	486,966	-	-	-	-	-	486,966
	1,819,439	2,504,096	-	-	-	-	4,323,535
2023 ж.							
31 желтоқсан							
Қарыздар	732,983	702,684	2,504,096	-	-	-	3,939,763
Сауда кредиторлық берешек	384,390	-	-	-	-	-	384,390
Ағымдағы өзге міндеттемелер	423,997	-	-	-	-	-	423,997
	1,541,370	702,684	2,504,096	-	-	-	4,748,150

Келесі кестеде Компанияның қаржы активтері бойынша күтілетін өтеу мерзімі көрсетілген:

	1 жылға дейін	1 жылдан жоғары	Анықталмаған ¹	Жиыны
2024 ж. 31 желтоқсан				
Өзге қаржы активтері	-	2,126	-	2,126
Ақша қаражаты және оның баламалары	3,585,810	-	175	3,585,985
Пайдаланылуы шектелген ақша қаражаты	198,639	-	16	198,655
Ұзақ мерзімді қаржы активтері	-	215,689	72,147	287,836
Сауда дебиторлық берешек	58,324	-	-	58,324
	3,842,773	217,815	72,338	4,132,926
2023 ж. 31 желтоқсан				
Өзге қаржы активтері	-	3,572	-	3,572
Ақша қаражаты және оның баламалары	2,532,976	-	128	2,533,104
Пайдаланылуы шектелген ақша қаражаты	204,132	-	17	204,149
Ұзақ мерзімді қаржы активтері	-	792,076	294,634	1,086,710
Сауда дебиторлық берешек	97,738	-	-	97,738
	2,834,846	795,648	294,779	3,925,273

Валюталық тәуекел

Компания теңгеден басқа валютада көрсетілген сатып алу және түсімдерге қатысты валюталық тәуекелдің әсеріне ұшырауы мүмкін. Негізінен валюталық тәуекел АҚШ долларымен және еуромен жасалатын операцияларда туындайды. Компания валюта бағамының өзгеру үрдісіне үнемі талдау жасап отырады.

¹ Белгіленбеген төлем мерзімі күтілетін несиелік шығындар есептелген соманы білдіреді.

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Қаржы құралдарының номиналдық құнына қарай белгіленген Компанияның валюталық тәуекелінің мөлшері келесілерді құрайды:

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
АҚШ доллары	1,775,141	1,195,625
Еуро	47,670	604,552
	1,822,811	1,800,177

2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша теңгеге қатысты АҚШ доллары бағамының өсуі немесе төмендеуі, барлық басқа айнымалыларды өзгеріссіз сақтай отырып, қаржылық нәтиженің төменде көрсетілген сомаларға өзгеруіне әкеп соқтырар еді. Талдау жүргізу кезінде, барлық басқа айнымалылар, соның ішінде пайыздық мөлшерлемелер, өзгерусіз қалады деп болжанды:

	2024 ж. 31 желтоқсан		2023 ж. 31 желтоқсан	
	Өсуі/ (Төмендеуі)	Салық салғанға дейінгі кіріске әсері	Өсуі/ (Төмендеуі)	Салық салғанға дейінгі кіріске әсері
АҚШ доллары	10.49% (10.49%)	186,212 (186,212)	1.20% (1.20%)	14,347 (14,347)
Еуро	10.49% (10.49%)	5,001 (5,001)	1.20% (1.20%)	7,255 (7,255)

Несиелік тәуекел

Несиелік тәуекел дегеніміз клиент немесе контрагент қаржы құралы бойынша өзінің шарттық міндеттемелерін орындамаған жағдайда Компания үшін қаржылық шығындарға әкелу тәуекелін білдіреді және негізінен, Компанияның ақша қаражаттары және оның баламаларынан, қаржылық дебиторлық берешектен, құнды қағаздарға инвестицияларынан пайда болады.

Компанияның қаржы құралдарымен жасалған шарт міндеттемелерін контрагенттердің орындамауының нәтижесінде туындаған несиелік тәуекел әдетте осы контрагенттердің алдында Компанияның міндеттемелерінен асып түсетін міндеттемелер мөлшерінің сомасымен (болған жағдайда) шектеледі. Компанияның саясаты несиеге қабілетті контрагенттер қатарымен қаржы құралдарымен операциялар жүргізуді қарастырады. Несиелік тәуекелге ұшыраудың ең жоғарғы мөлшері әрбір қаржы активінің теңгерімдік құнына тең.

Компания, оның тәуекелінің ең жоғарғы мөлшері облигациялар сомасымен, сауда дебиторлық берешекпен және ақша қаражаттары мен оның баламаларының (есептік күні көрсетілген құнсыздану резервтерін алып тастағанда) сомасымен көрсетіледі деп есептейді.

Несиелік тәуекелдің шоғырлануы, экономикалық жағдайлар немесе басқа міндеттемелердің өзгеруі өз міндеттемелерін орындау қабілетіне әсер ете алады деп күтуге негіз бар, бір сатып алушы немесе банктің, немесе жұмыс шарттары ұқсас сатып алушылар тобының қарызының бірнеше мөлшері болған кезде туындауы мүмкін.

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Компания негізінен, алдын ала төлем бойынша клиенттерге қызмет көрсетеді және бұл несиелік тәуекелін төмендетеді.

Келесі кестеде «Standard and Poor's» және «Moody's investors Service» несиелік рейтингтерін пайдалану арқылы есептік күнгі банктердегі ақша қаражаттары мен олардың баламалары және басқа қаржы активтерінің сальдосы көрсетілген:

Атауы	2024 ж.	2023 ж.	2024 ж.	2023 ж.
	31 желтоқсан	31 желтоқсан	31 желтоқсан	31 желтоқсан
	Ваа1/	Ваа2/		
«Қазақстан Халық банкі» АҚ	тұрақты	тұрақты	2,820,943	2,268,533
«Fortebank» АҚ	Ва1	В3/тұрақты	771,436	276,417
	Ваа2/	ВВВ2/		
«Қазақстанның даму банкі» АҚ	тұрақты	тұрақты	196,553	201,763
			3,788,932	2,746,713
Минус: резерв			(197)	(155)
Ақша қаражаты мен оның баламалары және пайдалануда шектелген ақша қаражатының жиыны			3,788,735	2,746,558
«First Heartland Jusan Bank» АҚ	Ва2	В1/тұрақты	280,127	250,727
Минус: резерв			(72,147)	(57,640)
Өзге қаржы активтерінің жиыны			207,980	193,087
			3,996,715	2,939,645

25. ӘДІЛ ҚҰН

Компанияның әділ құны бойынша тұрақты түрде бағаланбайтын (бірақ әділ құны міндетті түрде көрсетілетін) қаржылық активтері мен қаржылық міндеттемелерінің әділ құны, әділ құн бойынша есептелетін үлестік инвестицияларды қоспағанда

ХҚЕС сәйкес әділ құн бағалау күні, активтерді сату кезінде алынуы мүмкін бағаны есепке ала отырып немесе нарыққа қатысушылар арасында қарапайым мәмілелер шеңберінде міндеттемелерді беру кезінде төленетін бағаны есепке ала отырып анықталады.

Кестеде осы қаржылық міндеттеменің (атап айтқанда бағалаудың қолданыстағы әдістемесі және бастапқы деректер) әділ құнының қалай анықталуына қатысты ақпараттар берілген.

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

	2024 ж. 31 желтоқсан					
	Келесілерді қолдану арқылы әділ құн бойынша бағалау					
	Теңгерімдік құн	Жиыны	Белсенді нарықтағы баға белгіленімі (1-деңгей)	Маңызды бақыланатын бастапқы деректер (2-деңгей)	Маңызды бақыланбайтын бастапқы деректер (3-деңгей)	Бағалау әдістемелері және бастапқы түйін деректер
Қаржы активтері:						
«Ақтау солтүстік теңіз терминалы» ЖШС инвестициялары	2,018,587	2,018,587	-	-	2,018,587	Бастапқы құн
«DSFK (ДСФК) арнайы қаржы компаниясы» ЖШС облигациялары, күтілетін несиелік шығындар резервінің сомасын қоса алғанда	-	-	-	-	-	Ақша қаражатының дисконтталған ағымы
«First Heartland Jusan Bank» АҚ облигациялары, күтілетін несиелік шығындар резервінің сомасын қоса алғанда	280,127	225,205	-	225,205	-	14.7% мөлшерлеме бойынша ақша қаражатының дисконтталған ағымы
Өзге ұзақ мерзімді қаржы активтері	2,126	2,126	-	2,126	-	Ақша қаражатының дисконтталған ағымы
Қаржылық міндеттемелер:						
Қарыздар	2,688,922	2,435,328	-	2,435,328	-	18.7% мөлшерлеме бойынша ақша қаражатының дисконтталған ағымы

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)

	2023 ж. 31 желтоқсан					
	Келесілерді қолдану арқылы әділ құн бойынша бағалау					
	Теңгерімдік құн	Жиыны	Белсенді нарықтағы баға белгіленімі (1-деңгей)	Маңызды бақыланатын бастапқы деректер (2-деңгей)	Маңызды бақыланбайтын бастапқы деректер (3-деңгей)	БАҒАЛАУ әдістемелері және бастапқы түйін деректер
Қаржы активтері:						
«Ақтау солтүстік теңіз терминалы» ЖШС инвестициялары	2,018,587	2,018,587	-	-	2,018,587	Бастапқы құн
«DSFK (ДСФК) арнайы қаржы компаниясы» ЖШС облигациялары, күтілетін несиелік шығындар резервінің	835,983	459,543	-	-	459,543	18.0% мөлшерлеме бойынша ақша қаражатының дисконтталған ағымы
«First Heartland Jusan Bank» АҚ облигациялары, күтілетін несиелік	250,727	210,424	-	210,424	-	13.9% мөлшерлеме бойынша ақша қаражатының дисконтталған
Өзге ұзақ мерзімді қаржы активтері	3,572	3,572	-	3,572	-	Ақша қаражатының дисконтталған ағымы
Қаржылық міндеттемелер:						
Қарыздар	3,515,675	2,987,369	-	2,987,369	-	20.7% мөлшерлеме бойынша ақша қаражатының дисконтталған ағымы

Қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелерінің әділ құны 2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, ақша қаражаты мен оның баламаларының, өзге де қысқа мерзімді қаржы активтерінің, дебиторлық және кредиторлық берешектің теңгерім құны шамамен әділ құнына тең.

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

26. ҚАРЖЫЛЫҚ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Капиталдық негіздегі шарттық міндеттемелер

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның 1,631,643 мың теңге сомасындағы шарттық капиталдық міндеттемелері болды (2023 ж. 31 желтоқсан: 512,752 теңге).

Инвестициялық міндеттемелер

2024 жылғы 20 қыркүйектегі құрылтай шартына сәйкес 2024 жылғы қарашада Компания «KTZ Express» АҚ және Shanghai (Hong Kong) Investment and Development Company Limited компаниясымен бірлесіп, тиісінше 24.5%, 24.5% және 51% қатысу үлестерімен «Ақтау Интернешнл Контейнер Хаб» ЖШС бірлескен кәсіпорнын құрды.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания осы кәсіпорынның уәкілетті капиталына 5,078,536 мың теңге көлемінде жарна енгізбеді. Салымды енгізгеннен кейін Компания өзінің кәсіпорындағы үлесін қауымдасқан компанияға инвестиция ретінде есепке алатын болады.

Сот процесстері

Басшылықтың пікірі бойынша, есептелмеген немесе осы қаржы есебінде ашылмаған Компанияның жұмыс қорытындылары немесе қаржылық жағдайына мейлінше теріс әсерін тигізуі мүмкін сот талқылаулары немесе шешілмеген талап арыздары жоқ.

Салық салу

Қазақстанның салық жүйесі салыстырмалы түрде жаңа болып табылады және заңнамадағы салықтар мен жиі өзгерістер, ресми анықтамалар мен сот шешімдерінде сипатталады. Маңызды айыппұлдар салуға, өсімпұлдар есептеуге және өтеп алуға құқы бар бірқатар реттеуші органдар тарапынан салықтарға тексеру жүргізіледі. Салық кезеңі салық органдары тарапынан бес күнтізбелік жыл ішінде ашық қалдырылады, алайда кейбір жағдайларда салық кезеңі көрсетілген кезеңнен артық уақытқа ашық болуы мүмкін. Қазақстанның әртүрлі заңнамалық актілері мен нормалары барлық кезде нақты дәлме-дәл бола бермейді және олардың түсіндіру Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің жергілікті салық инспекторларының пікірлеріне байланысты. Жергілікті, өңірлік және республикалық салық органдарының арасындағы пікірлердің айырмашылықтарының болуы жиі орын алады.

Санкцияларға өсімпұлдар мен айыппұлдардың даулы сомасын тәркілеу кіреді. Қазақстан заңдары, жарлықтары мен стандарттарының өтініш берілген және анықталған бұзушылықтарына қатысты айыппұлдар мен өсімпұлдарды есептеудің қазіргі режимі өте қатал. Санкцияларға әрбір бұзушылық күн үшін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген қайта қаржыландырудың 1.25 еселенген ресми мөлшерлемесі көлемінде өсімпұл және даулы соманы (валюта заңнамасын бұзғаны үшін) тәркілеу кіреді. Айыппұл мөлшерлемесі есептелген салықтың сомасының 50% құрайды. Нәтижесінде өсімпұлдар мен айыппұлдар кез келген дұрыс емес есептелген салық сомасынан бірнеше есе артық сомаға алып келуі мүмкін.

«АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Қазақстандық салық салу жүйесіне тән белгісіздікке байланысты салықтардың, айыппұлдардың және өсімпұлдардың әлеуетті сомасы 2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы шығыстар сомасынан асып кетуі мүмкін. Қандай да бір мәлімделмеген шағым сомасын немесе жағымсыз нәтиженің ықтималдығын анықтау іс жүзінде мүмкін емес.

Компания басшылығы Қазақстан Республикасының тиісті заңнамасын Компания дұрыс түсінеді және салық позициясы расталады деп есептейді. Алайда, салық органдары Қазақстан Республикасының қолданыстағы салық заңнамасына сәйкес басқа позицияны ұстануы мүмкін, бұл Компанияның қаржылық есептілігіне елеулі әсер етуі мүмкін.

Қоршаған орта мәселелері

2021 ж. 1 шілдеден бастап Қазақстан Республикасының жаңа экологиялық кодексі ("Кодекс") күшіне енді. Бұл Кодексте кәсіпорындар қызметіне экологиялық залалдың салдарын азайтуға және/немесе қоршаған ортаны бастапқы қалпына келтіруге бағытталған бірқатар принциптер бар. Қоршаған ортаға теріс әсер ету деңгейі мен тәуекеліне байланысты объектілер төрт санатқа жіктеледі, мұнда қоршаған ортаға айтарлықтай теріс әсер ететін объектілер 1-санатқа жатады.

Қазақстан Республикасының өзгертілген Экологиялық кодексіне және уәкілетті органдардың шешіміне сәйкес Ақтау қаласындағы компанияның негізгі құралдарының объектілері 2 – санатқа, ал Баутино жүк ауданындағы объектілер 3-санатқа жатқызылды. Компания басшылығы компанияның ғимараттары мен құрылыстары қоршаған ортаға теріс әсер етпейді деп санайды. Тиісінше, 2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша теріс әсердің салдарын жоюға міндеттемелерді есептеу қажет емес.

Компания басшылығы қазіргі уақытта қоршаған орта, денсаулық және еңбек қауіпсіздігі мәселелері бойынша барлық қолданыстағы заңдар мен ережелерді сақтайды деп санайды. Алайда, бұл заңдар мен ережелер болашақта өзгеруі мүмкін. Компания қоршаған ортаны қорғау, денсаулық және еңбек қауіпсіздігі жөніндегі заңдар мен нормативтік актілердің өзгеру мерзімдері мен дәрежесіналдын ала анықтай алмайды. Мұндай өзгерістер болған жағдайда, компаниядан қатаң талаптарға сай болу үшін технологияны жаңарту талап етілуі мүмкін.

27. ЕСЕПТІ КҮННЕН КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

2025 жылғы қаңтарда Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысына сәйкес Компания өз атауын «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы деп өзгертті (бұған дейін - «Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы).

